

Publikumsutvikling

- hva, hvorfor, hvordan?

Lillestrøm 5. desember 2025

Program

- **Kl. 10.00 Velkommen og intro til dagen**
v/Kristine Mesgrahl, Fylkesbiblioteket og Merete Solli fra Kulturutvikling i Akershus fylkeskommune
- **Kl. 10.15 Kulturbruk og bibliotek**
v/Andreas Roaldsnes, UiB og Bergen kommune
- **Kl. 11.00 Pause**
- **Kl. 11.15 Publikumsutvikling i Operaen**
v/Kenneth Fredstie, Den Norske Opera & Ballett
- **Kl. 12.00 -12.45 LUNSJ**
- **Kl. 12.45 Erfaringer fra NPU-Monitorprosjektet**
v/Kristine Mesgrahl, Fylkesbiblioteket og Unni Øyen-Andersen Nordre Follo bibliotek
- **Kl. 13.00 Programmering under press/Samarbeid for suksess**
Innledning ved Monica Blegvad, Vestby og Son bibliotek
Samtale og erfaringsdeling
- **Kl. 13.30 Storbybibliotekundersøkelsen**
v/Øystein Reiersen, Bærum bibliotek
- **Kl. 14.00 Benstrekk**
- **Kl. 14.15 Brukerundersøkelser og digitalt dashboard som styringsverktøy** - fra prosjektet Folkebiblioteket i lokalsamfunnet
v/Henning Mongstad, Lillestrømbibliotekene
- **Kl. 14.35 OsloMets metode: dashboard for brukerundersøkelser**
v/Thomas Sødning, OsloMet
- Kl. 14.55 Vi samler innspill til dashboardløsning og fremtidig (sam)arbeid
- **Kl. 15.15 Takk for i dag!**

Publikumsutvikling

- Hva?
- Hvorfor?
- Hvordan?

Publikumsutvikling

• Hva?

- Publikumsutvikling omfatter alt en kulturinstitusjon gjør for å nå et publikum med sine arrangementer og tjenester.
- Alle kulturinstitusjoner er eksperter på å nå sitt mest trofaste publikum, men publikumsutvikling handler om å engasjere nytt publikum samtidig som kjernepublikummet blir ivaretatt. For å jobbe systematisk med dette trengs både innsikt og kunnskap.

Publikumsutvikling

• Hvorfor?

- Oppnå vårt samfunnsoppdrag og formål i Bibliotekloven
- Folkebibliotekene skal gjøre «tjenestene kjent og gi et tilbud til alle som bor i landet» - for å klare det trenger bibliotekene kunnskap om publikum.
- Støtte opp under demokratiet, være en reell møteplass for alle.
- Bli kjent med brukerne og ikke-brukerne. For å lage et enda BEDRE tilbud som passer deres behov og ønsker.
- Kobles til virksomhetsplaner, bibliotekplaner, kommuneplanens samfunnsdel, bibliotekstrategier, regional plan, nasjonale planer og strategier

Publikumsutvikling

• Hvordan?

- Vi måler, veier, teller – bruker ofte statistikk for å sjekke om vi treffer vi de vi vil treffe.
- Flere metoder som går mer i dybden: publikums- og brukerundersøkelser er en av disse.
- Et middel for å bli kjent med og forstå ditt publikum.
- Fra «Hva synes du om oss» til «HVEM er du?»
- Vi lærer mer om publikum ved å spørre: Hvem er du?
- Spørreskjema, observasjoner, tellinger og intervjuer

Fylkeskommunens (sam)arbeid og erfaringer om og med publikumsutvikling

Merete R. Solli - leder for avdeling for kulturutvikling,
frivillighet og friluftsliv i Akershus fylkeskommune

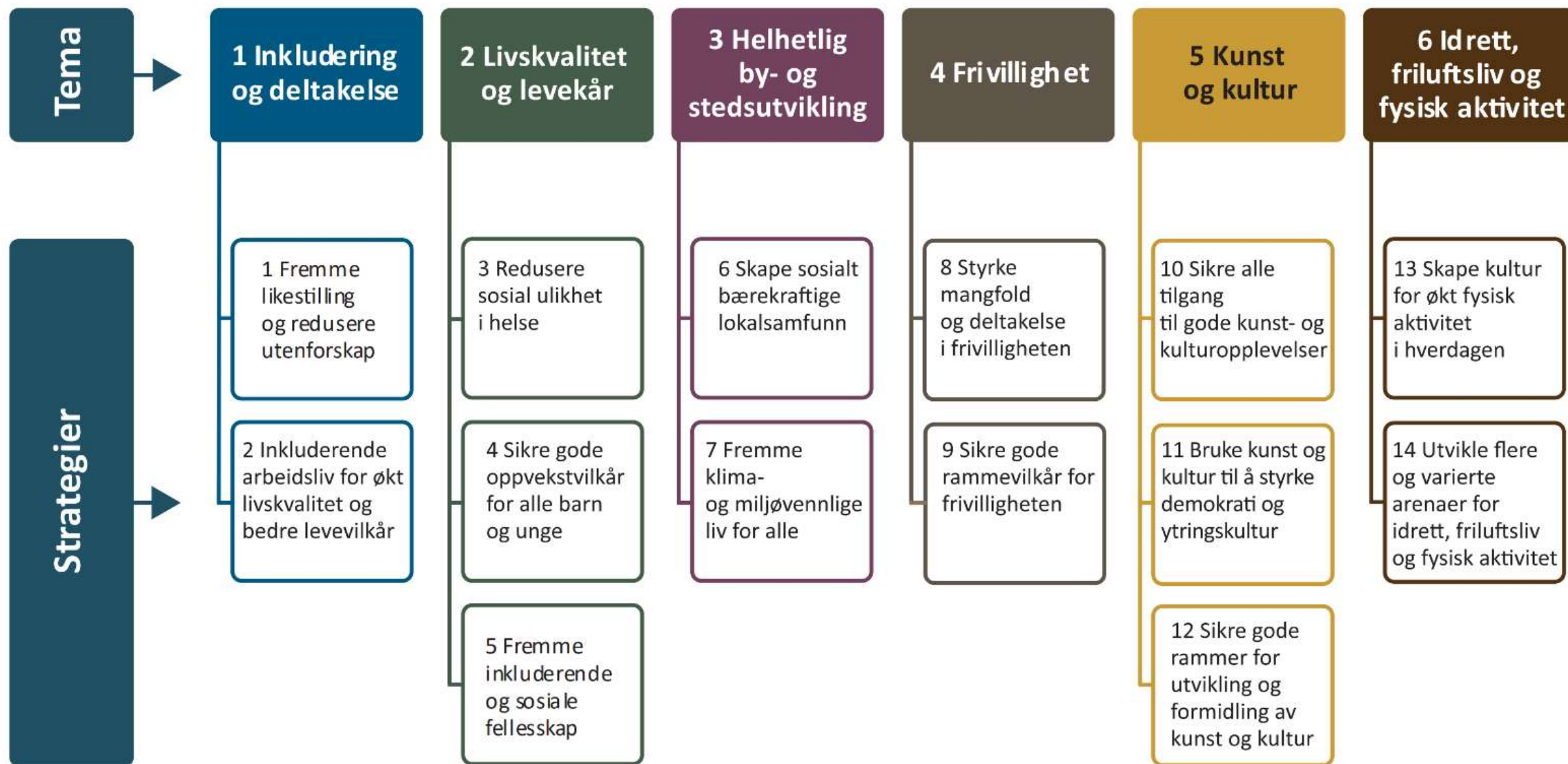

Akershus fylkeskommune – politisk plattform

- Videreutvikle fylkesbibliotekets arbeid for innbyggernes digitale deltakelse, forsterke fylkesbibliotekets arbeid for å gjøre bibliotekene til moderne og inkluderende møteplasser som kan romme mange aktiviteter, og være kompetanseressurs for folkebibliotekene.
- Bidra til kulturformidling på nye arenaer for å nå ut til flere, uavhengig av kulturell bakgrunn og funksjonsevne.
- Støtte opp under initiativ som bidrar til at personer med funksjonsnedsettelse kan ta del i kulturlivet.
- Videreutvikle Den kulturelle skolesekken og Den kulturelle spaserstokken.
- Arbeide for at Kulturinstitusjonenes evne og mulighet for **publikumsutvikling og egeninntjening styrkes.**

Regional plan for økt livskvalitet og deltakelse

Kulturbruk og bibliotek

v/Andreas Roaldsnes,
UiB og Bergen kommune

Publikumsutvikling: hva, hvorfor og
hvordan?

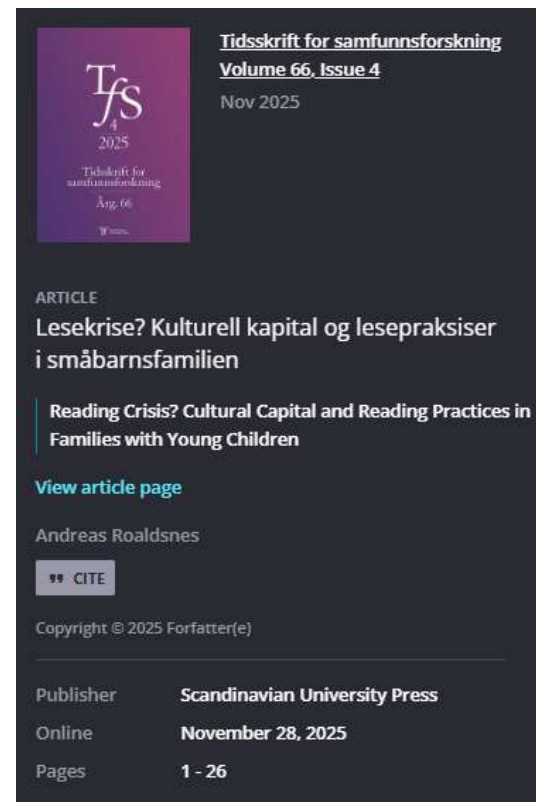
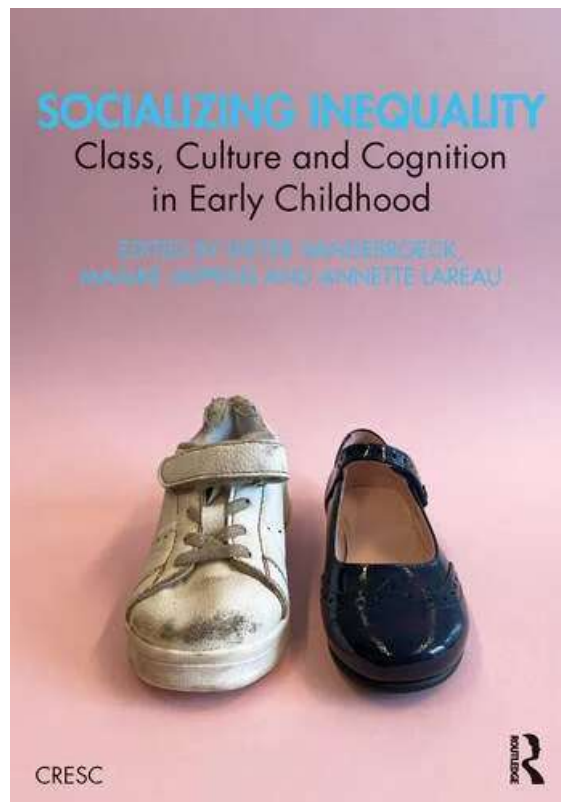
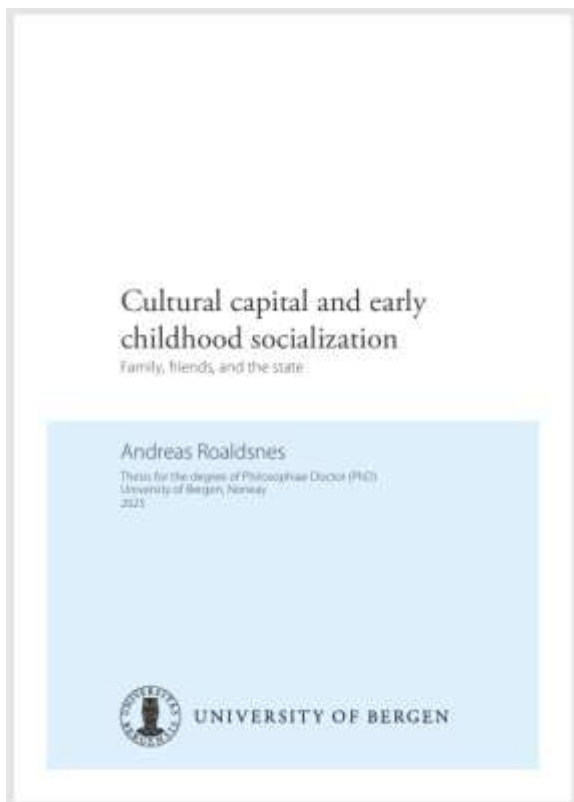
Barn- og barnefamiliers bruk av biblioteket

Andreas Roaldsnes, UiB-Bergen kommune

Presentasjonens horisont

- Kort om mine prosjekter – kontekst
- Utviklingen i biblioteksbruken (på Vestlandet?).
- Utvikling for hvem?
- Bibliotekets unike fordeler – og ulemper
- Noen tanker om bibliotekets «egne» ideer om berettigelse
- Biblioteket og livsverdenen 2025

Kort om mine prosjekter

MEDBARN - En studie av barns
mediemangfold
(Medietilsynet/Bergen
kommune)

Blindsonen – «I
kulturpolitikens blindsoner:
Ikke-brukerne i og utenfor det
etablerte kulturelle livet» Nærland.
(Kulturrådet (+Bergen
kommune))

Prosjektleder
Barnefamiliepanelet
(UiB/VLFK)

Veldig kort om data

Barnefamiliepanelet (Bergen kommune + Vestland fylkeskommune)
Prosjektleder, Andreas Roaldsnes. Prosjektansvarlig, William Hazell.

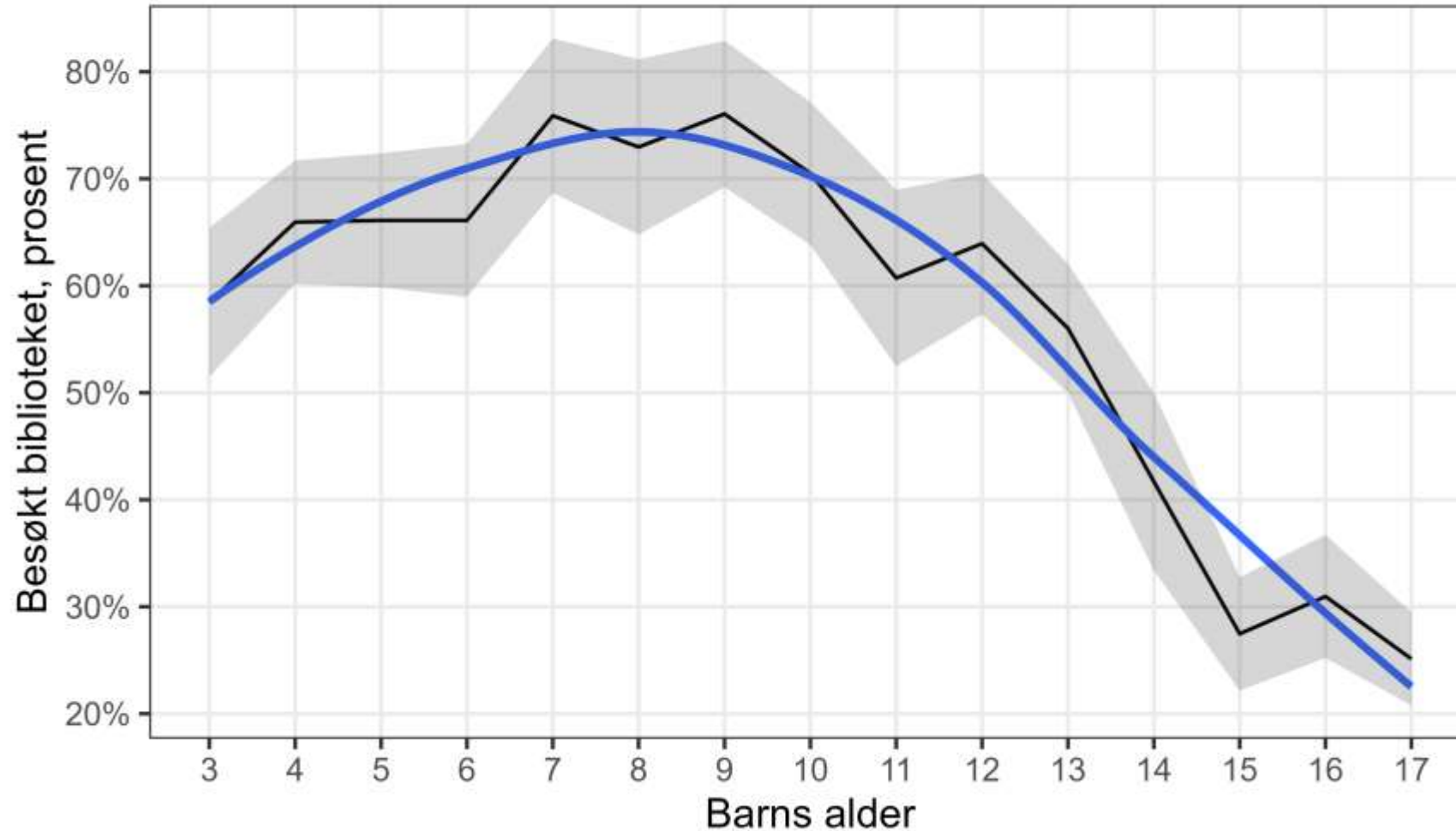
Vi har invitert alle barnefamilier på Vestlandet til å svare på spørsmål om ett barn i familien og om de voksne. Spørsmålene handler om oppvekst, kultur, idrett, medier, sosialt miljø etc. Til dels longitudinelle data (en del av respondentene er identifiserbar mellom runder – altså kan kobles).

År	Populasjon	Runde	N	Felt	Respons	Retensjon
2019	25051	1	4753	Bergen	19 %	
2020	25051	2	4116	Bergen		80 %
2021	25051	3	2852	Bergen		57 %
2022	63858	4	11573	Vestland	21 %	20 %
2025	61729	5	19074	Vestland	31 %	81% r4, 82 % r1

Bruken av bibliotek, en beskrivelse av dataene

Andel som har besøkt biblioteket, etter alder

N = 22167, mai 2025

Estimat (svart linje), med konfidensintervaller i grått. Tendens i blå kurve.

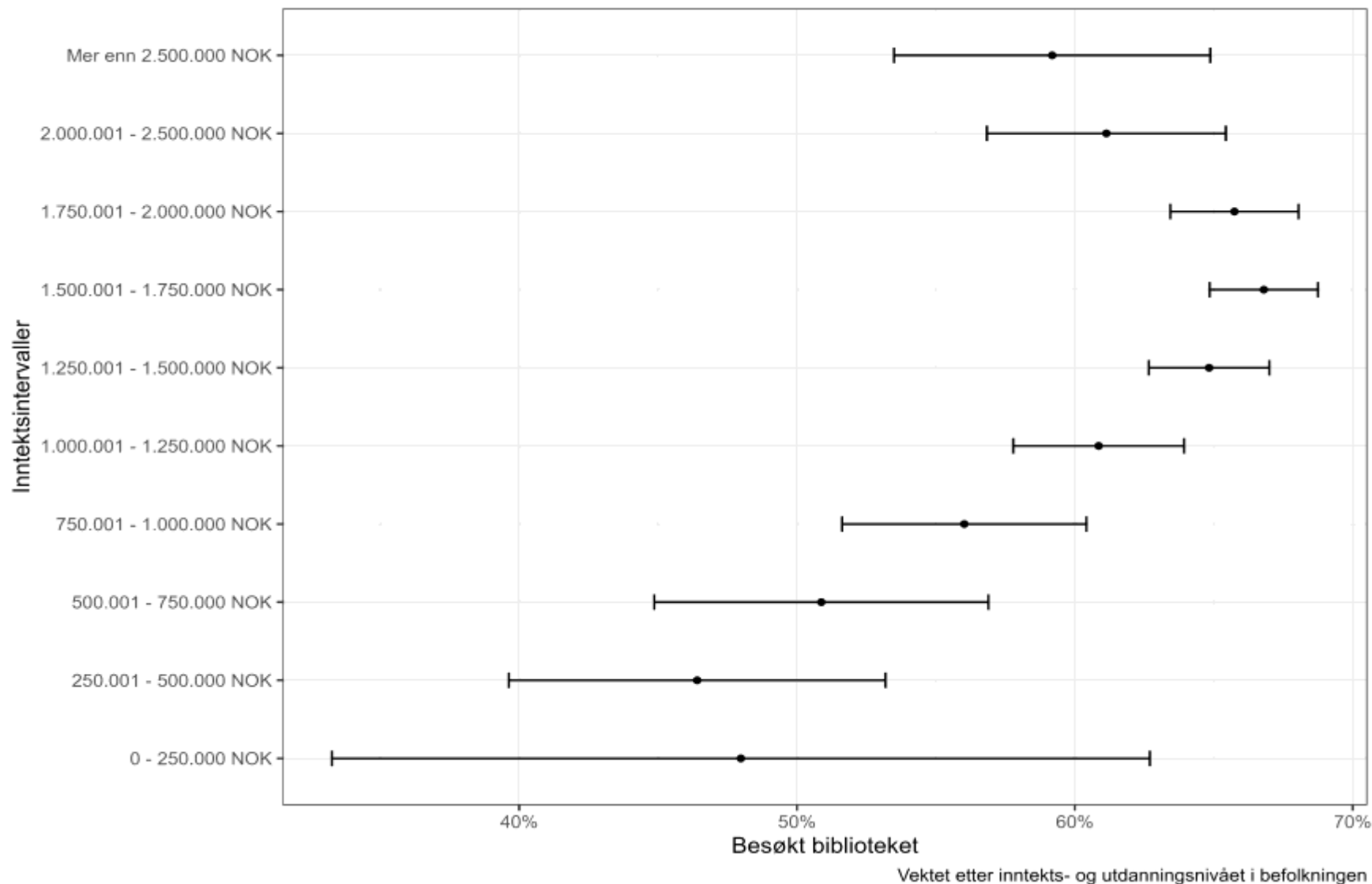
Bruken av bibliotek, en beskrivelse av dataene

- Sosiale ulikheter i bruk, først forskjeller i inntekt, så utdanning

Bruken av bibliotek, en beskrivelse av dataene

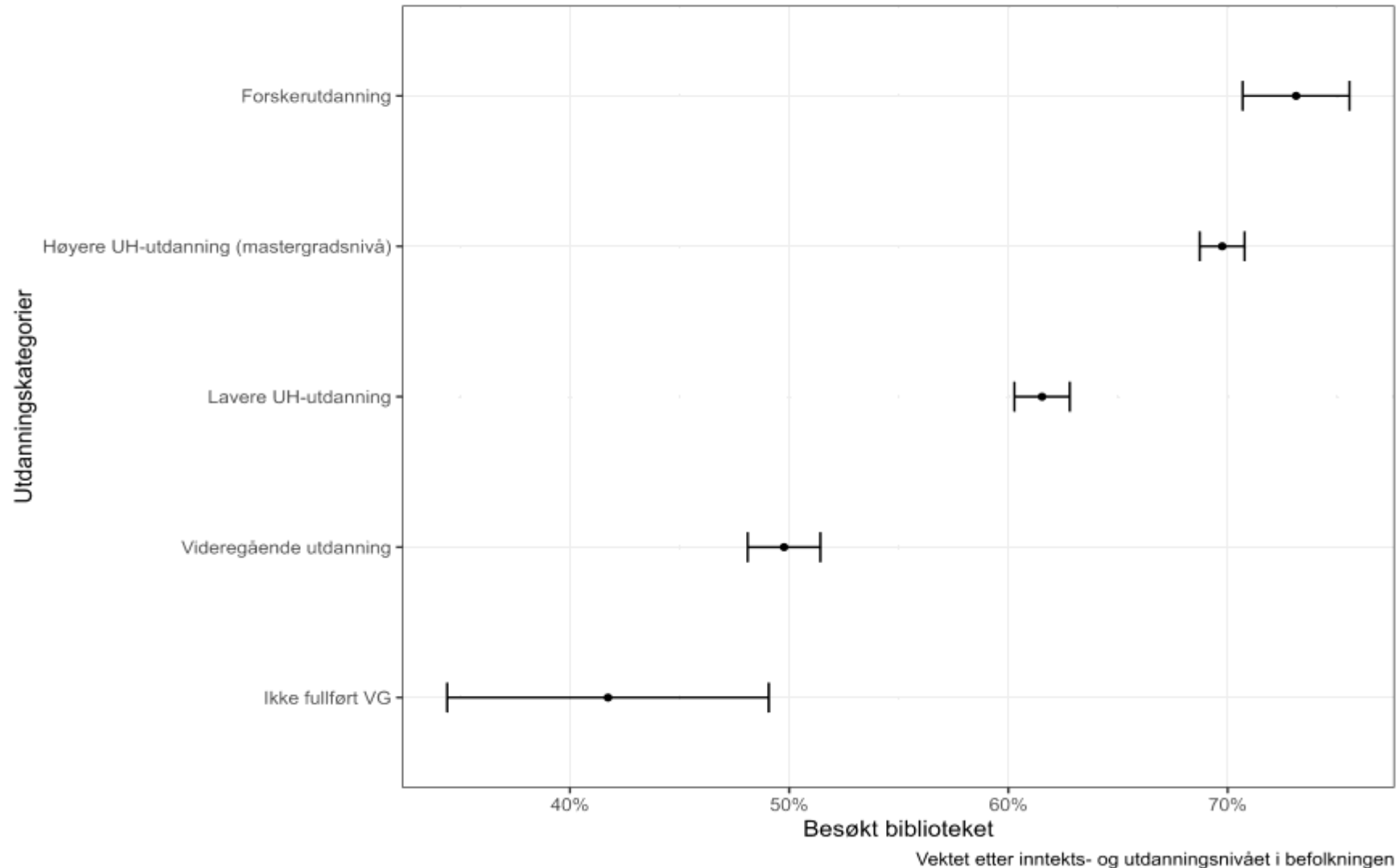
Biblioteksbruk, 3-17 år, etter familiens inntektsnivå

N = 19 985

Bruken av bibliotek, en beskrivelse av dataene

Biblioteksbruk, 3-17 år, etter familiens høyeste utdanningsnivå
N = 19 985

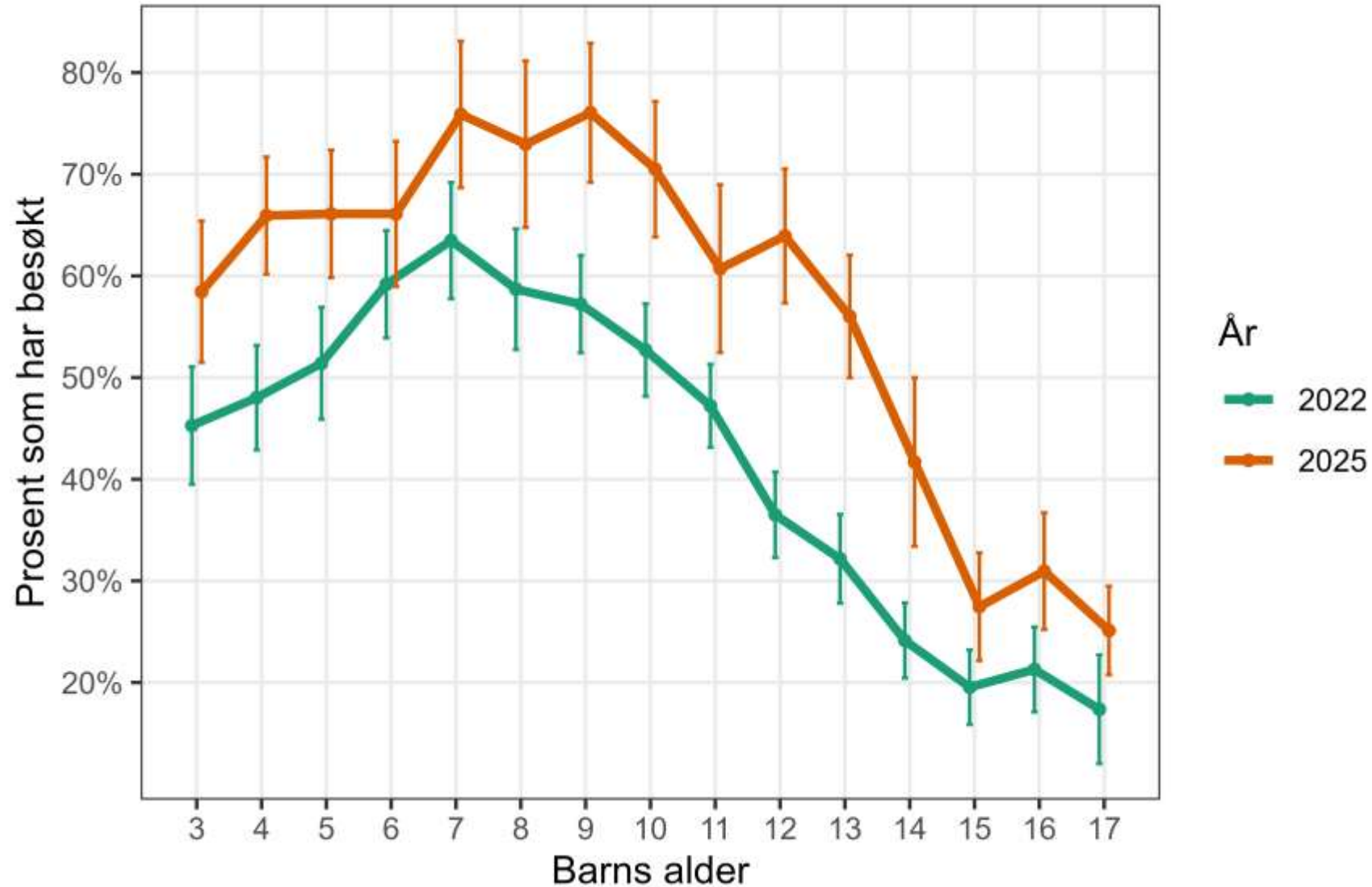

Bruken av bibliotek, en beskrivelse av dataene

- Utvikling fra 2022 til i dag?

Bruken av bibliotek, en beskrivelse av dataene

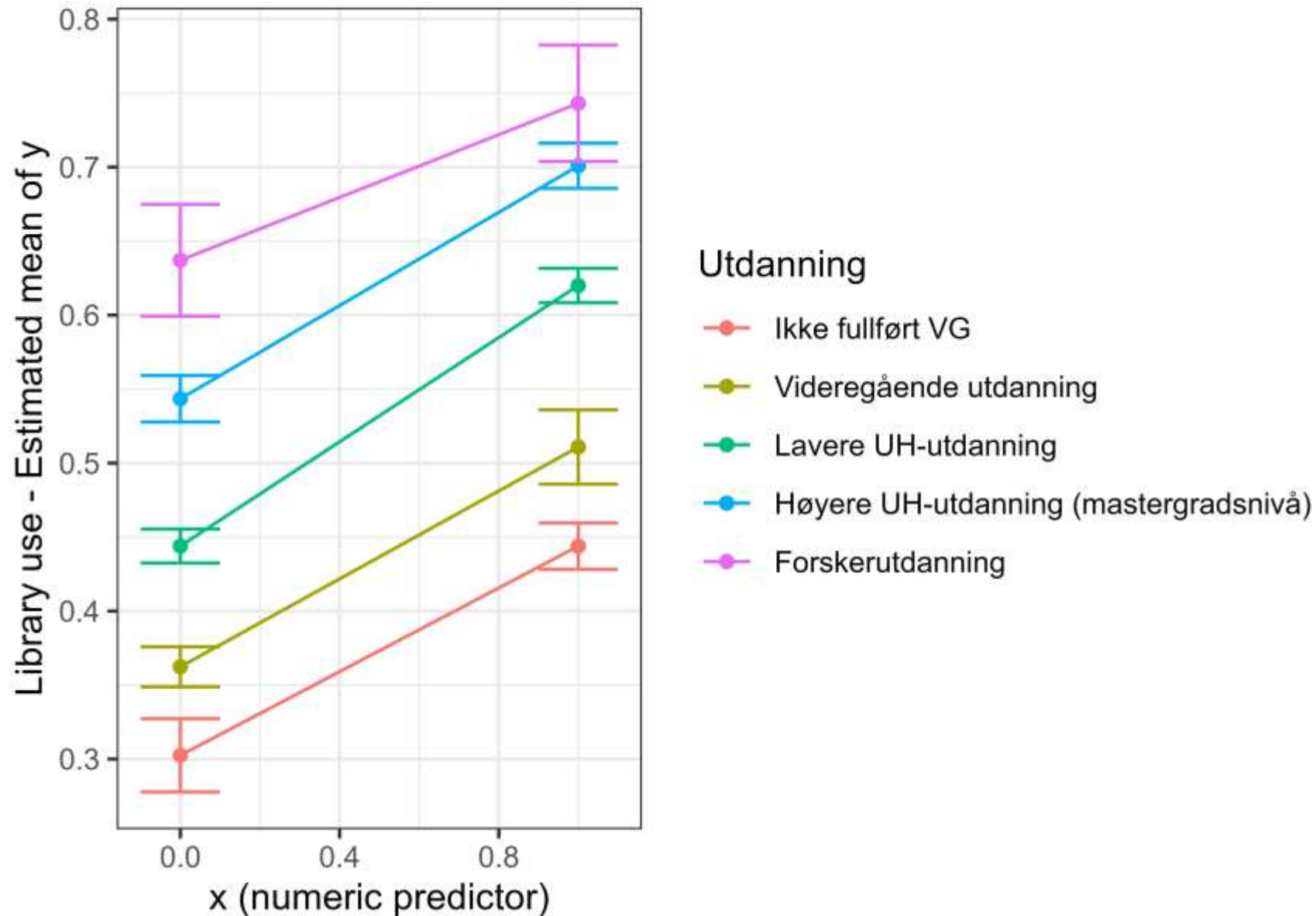
Besøkt et bibliotek, 2022 and 2025

Bruken av bibliotek, en beskrivelse av dataene

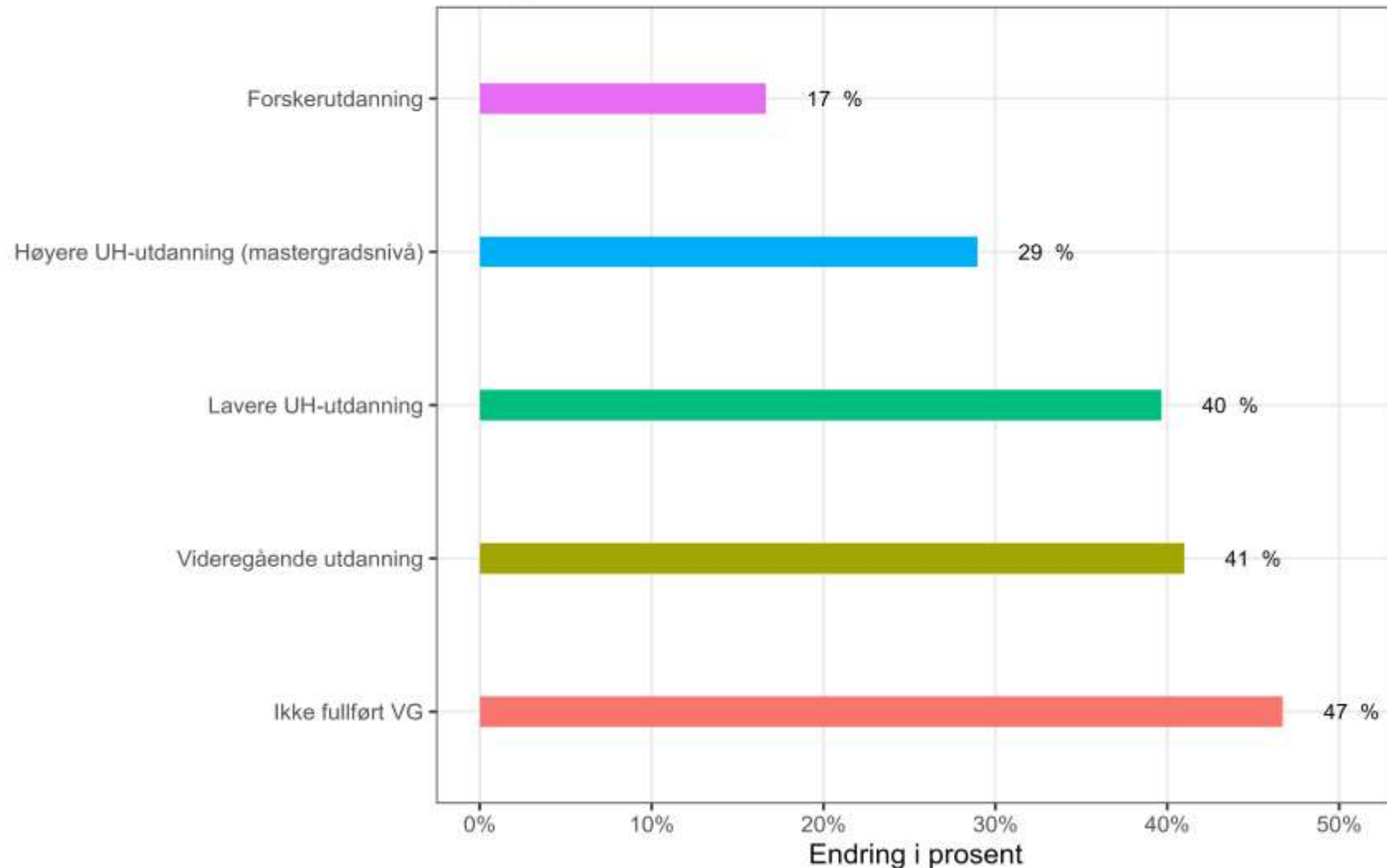
- Alle båter heves?

Bruken av bibliotek, en beskrivelse av dataene

Bruken av bibliotek, en beskrivelse av dataene

Relativ endring blant
utdanningsgrupper
Endring fra 2022 til 2025

En fordel for biblioteket (og en ulempe)

- 2022

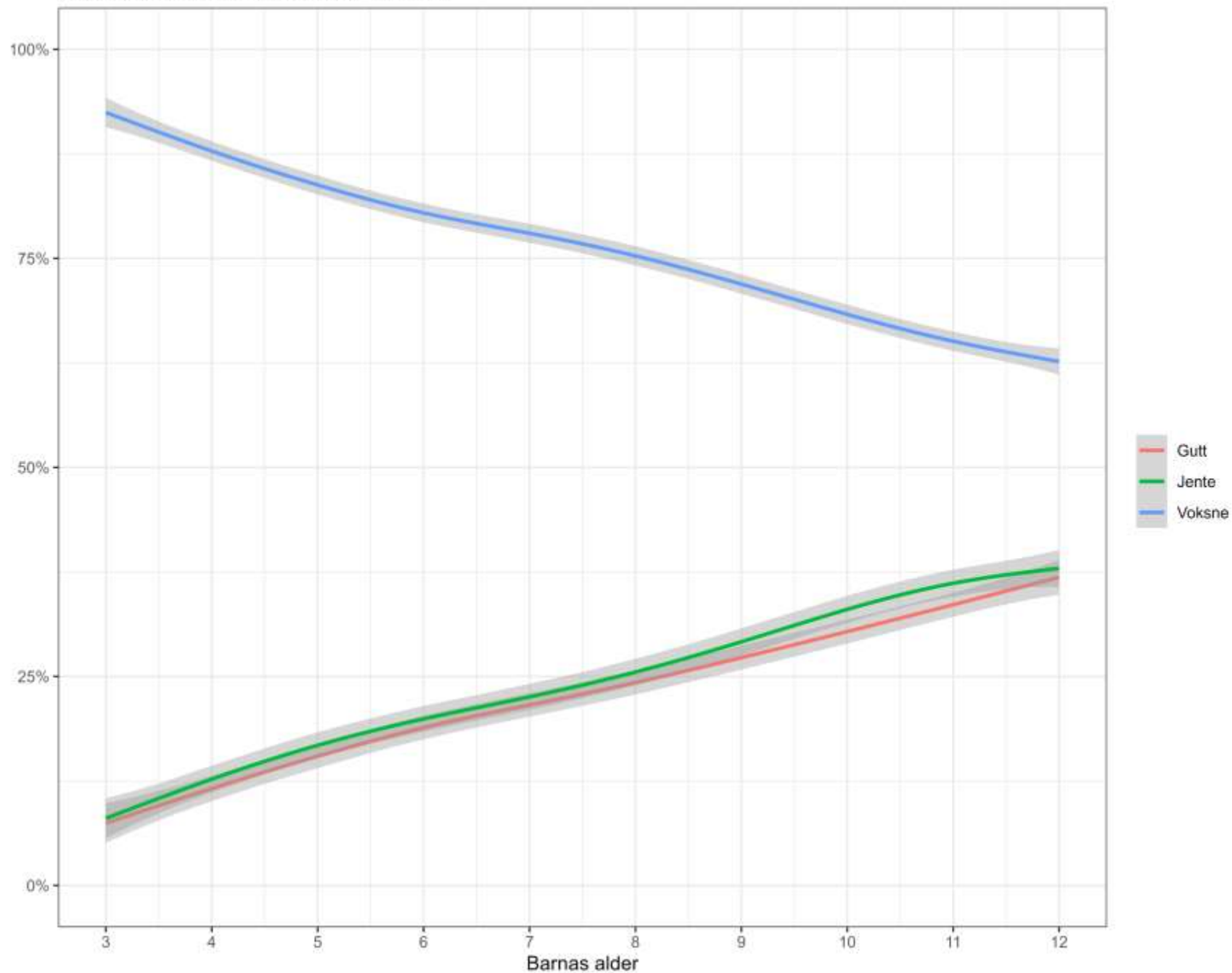
- Besøkt bibliotek
- Hvor mange ganger
- Hvem ville dra? (barn, venner av barn, søsken, foreldre, besteforeldre, andre venner (barn vs voksne)).

- 2025

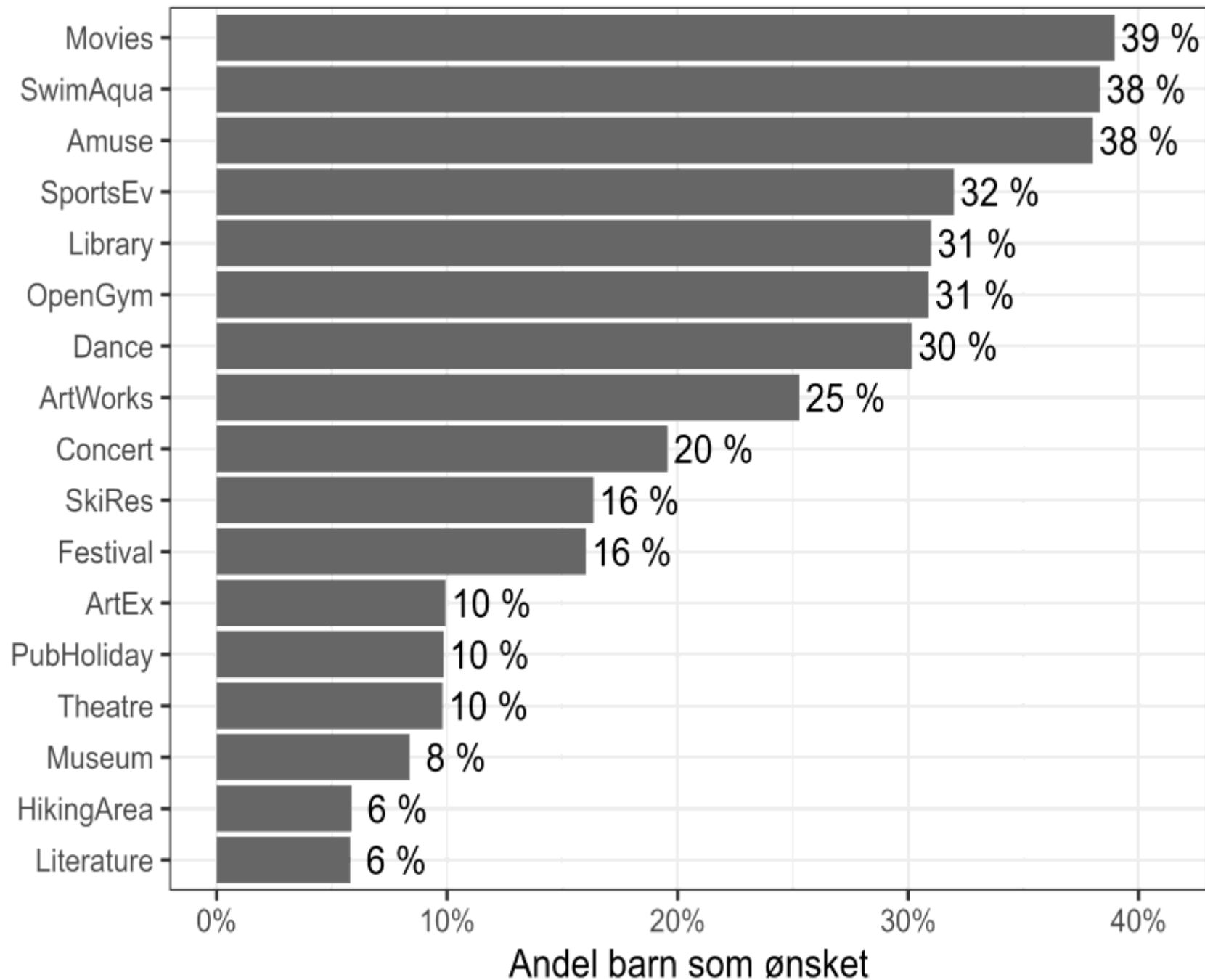
- Besøkt bibliotek
- Hvor mange ganger
- Hvem dro dere med (bare familien, med venner med jevngamle barn, med besteforeldre)

Initiativ (hvem ville dra på [aktivitet])

Barns og voksnes initiativ, N= 22 424

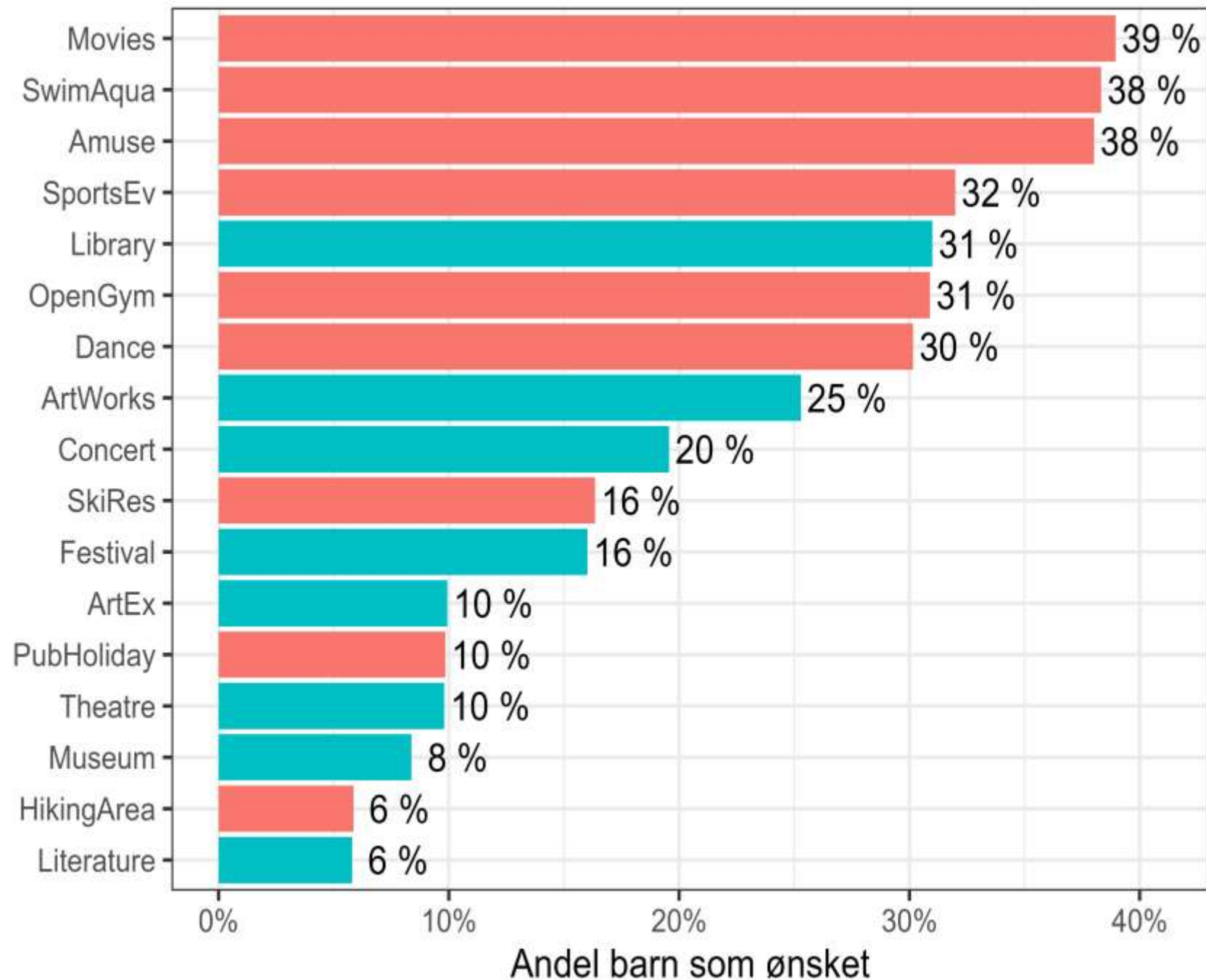

Initiativ (barn vs voksne etter [aktivitet])

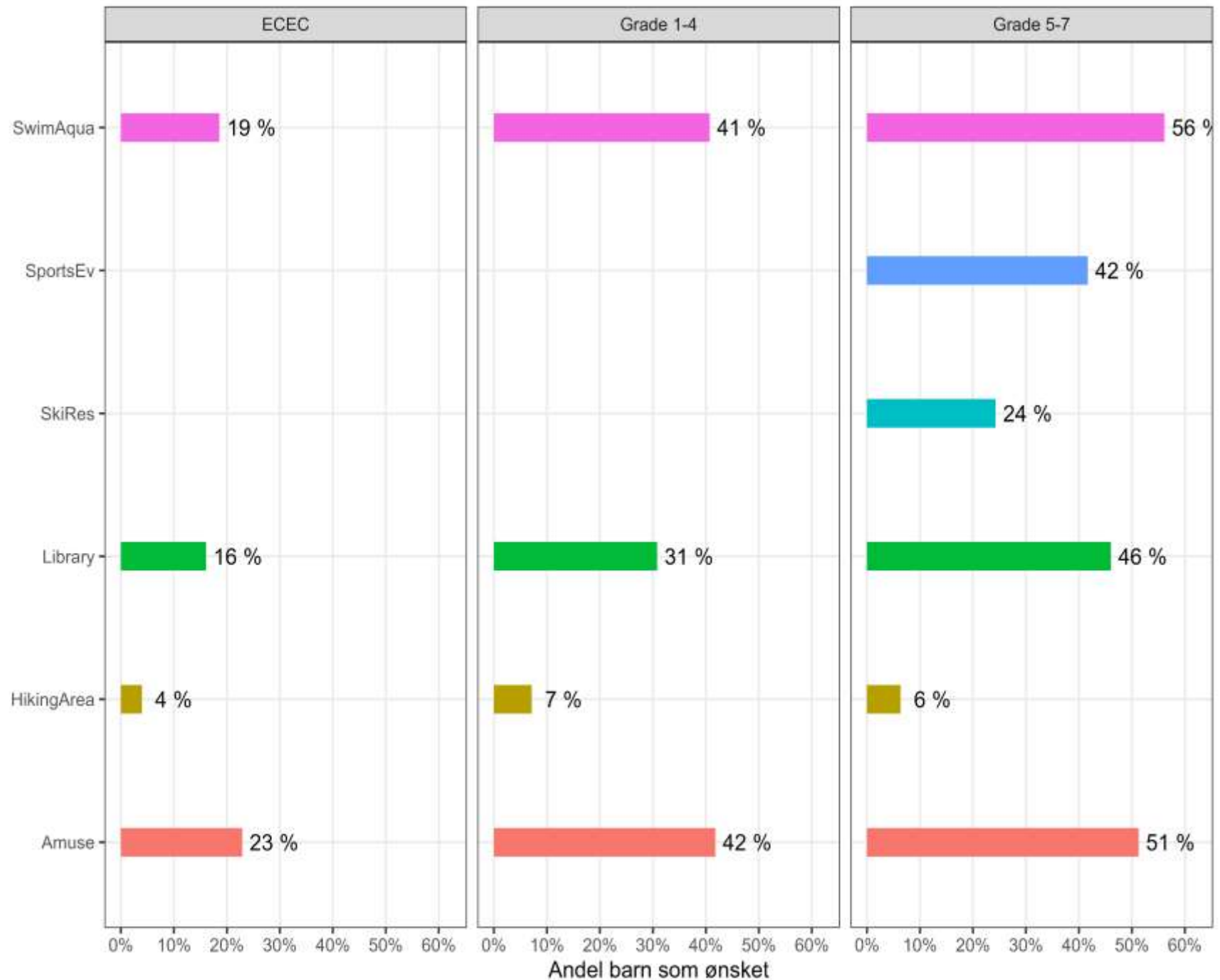
Initiativ
(barn vs
voksne
etter
[aktivitet])

Kunst og
kultur (blå)
har et
problem

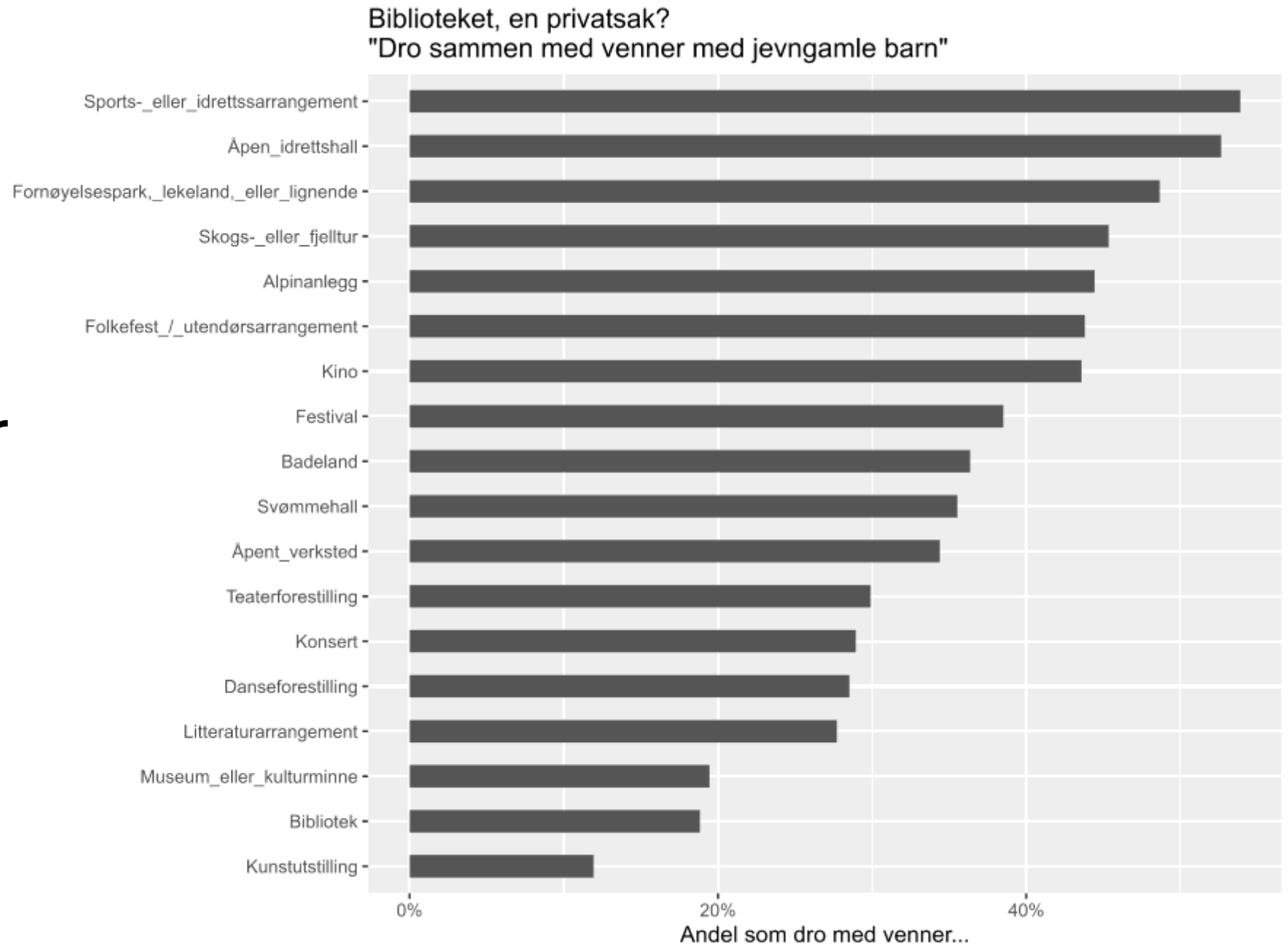
Initiativ (barn vs voksne etter [aktivitet])

barna velger
biblioteket –
også når de er
eldre

Sosiabilitet (hvor treffer man venner?)

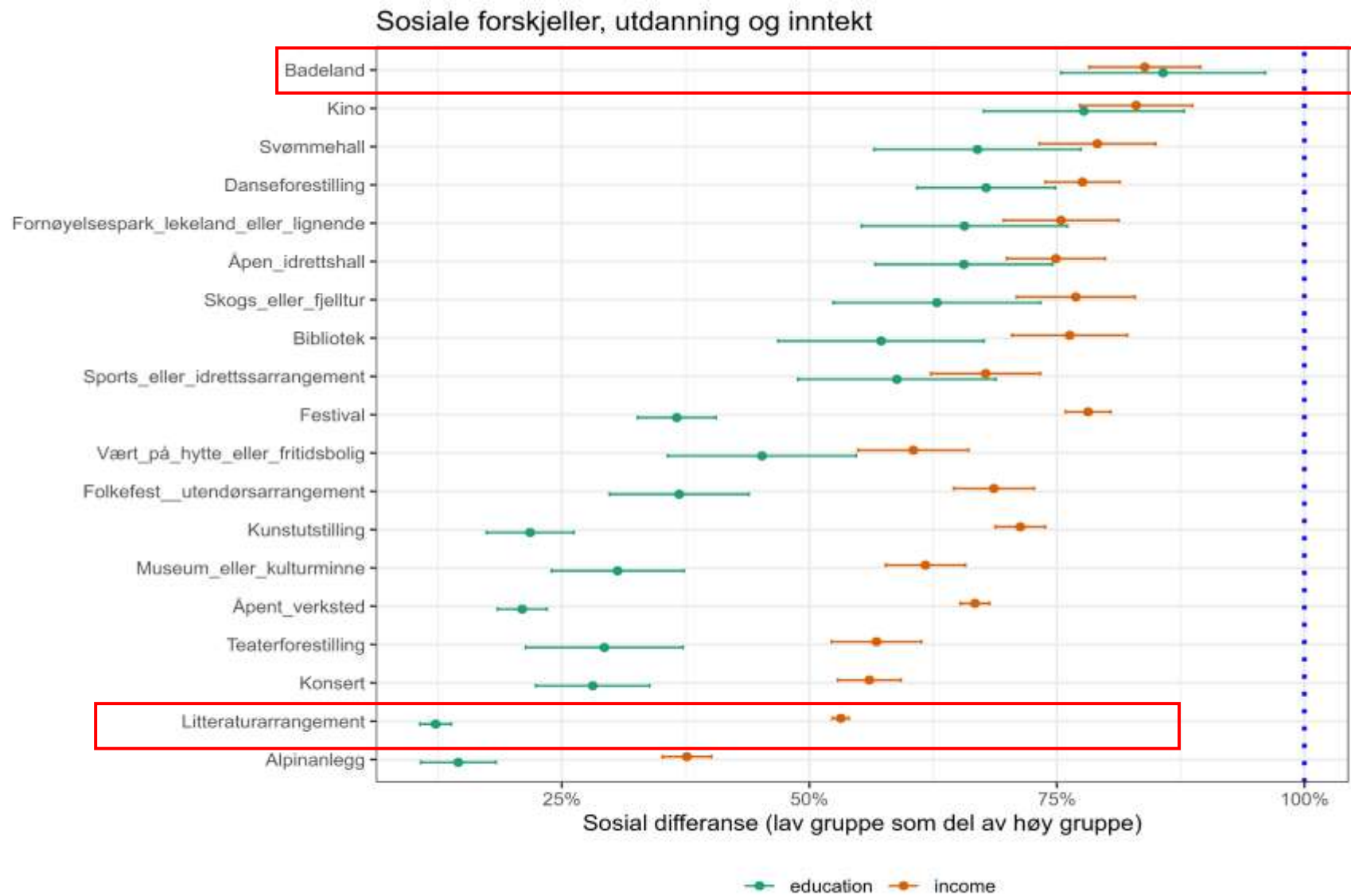
Sosiabilitet (hvor treffer man venner?)

Kaldt vann i blodet

- Third space?
- Demokratisk arena?

Relativ sosial ulikhet

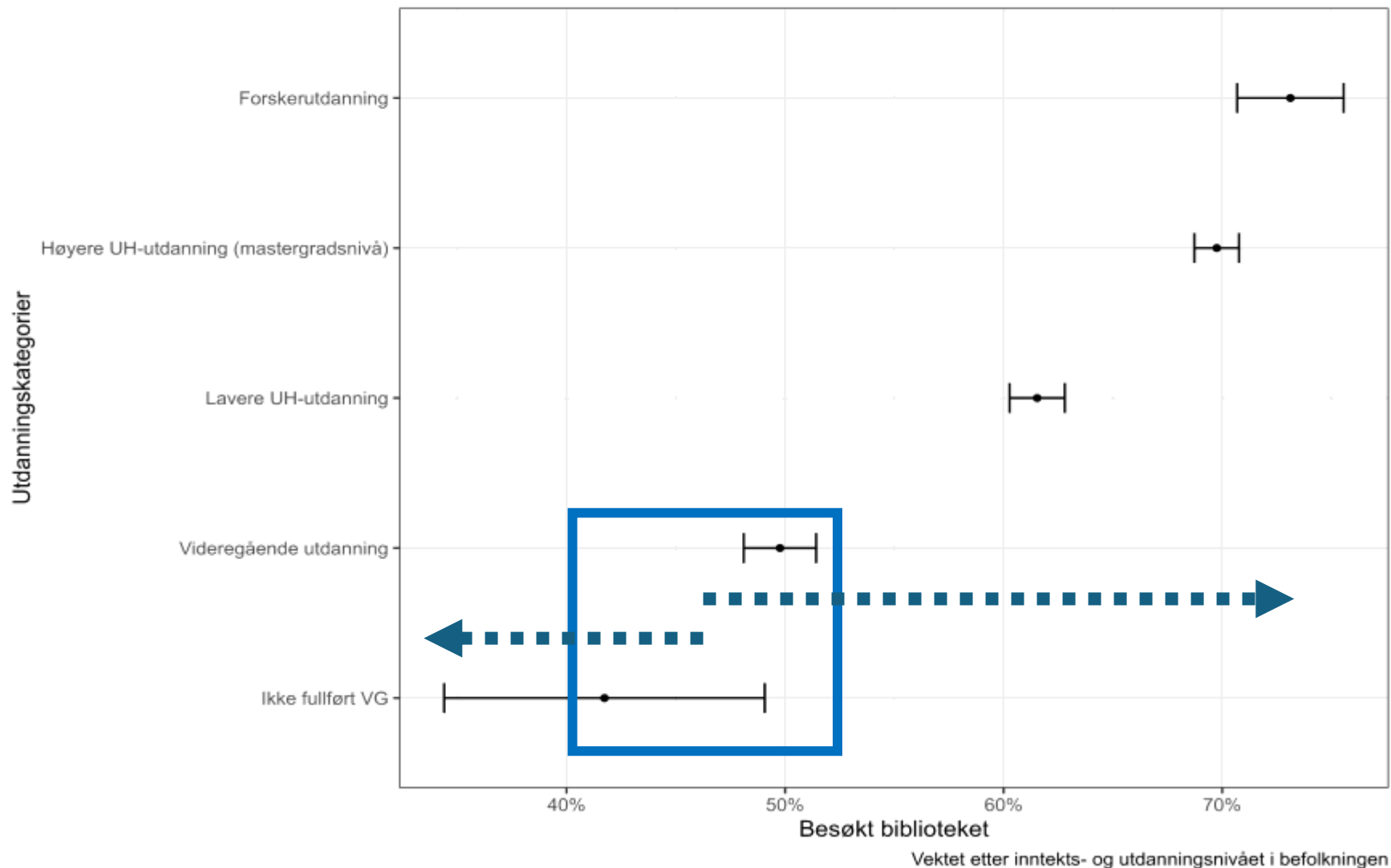

Blå linje (100%) er Mastergrad eller medium inntektsnivå
Barn 6-12 år, N=11 496

Kontrafaktiske og hypotetiske scenarior

Biblioteksbruk, 3-17 år, etter familiens høyeste utdanningsnivå

N = 19 985

Varmt vann i blodet (bedre metafor?)

Bernhard Lahire 2024. *Les structures fondamentales des sociétés humaines*. (De grunnleggende strukturer i menneskelige samfunn)

Kulturell akkumulasjon (mennesker) vs evolusjon (ikke-menneskelige dyr). Biblioteket er en flere tusen år gammel kulturell oppfinnelse (som er arvet og forbedret).

T.S. Eliot (Notes towards a definition of culture, 1948) slet med å skille mellom ordene kultur og sivilisasjon.

Bibliotek ~ peak sivilisasjon

Bibliotekets posisjon i barns livsverden

En korrespondanseanalyse av barns deltakelse og mangel på deltakelse i fem dimensjoner (som publikum, i organisert idrett eller kultur, aktiviteter hjemme, bruk av ulike digitale og analoge medier)

Med andre ord, ting som fyller barndommen

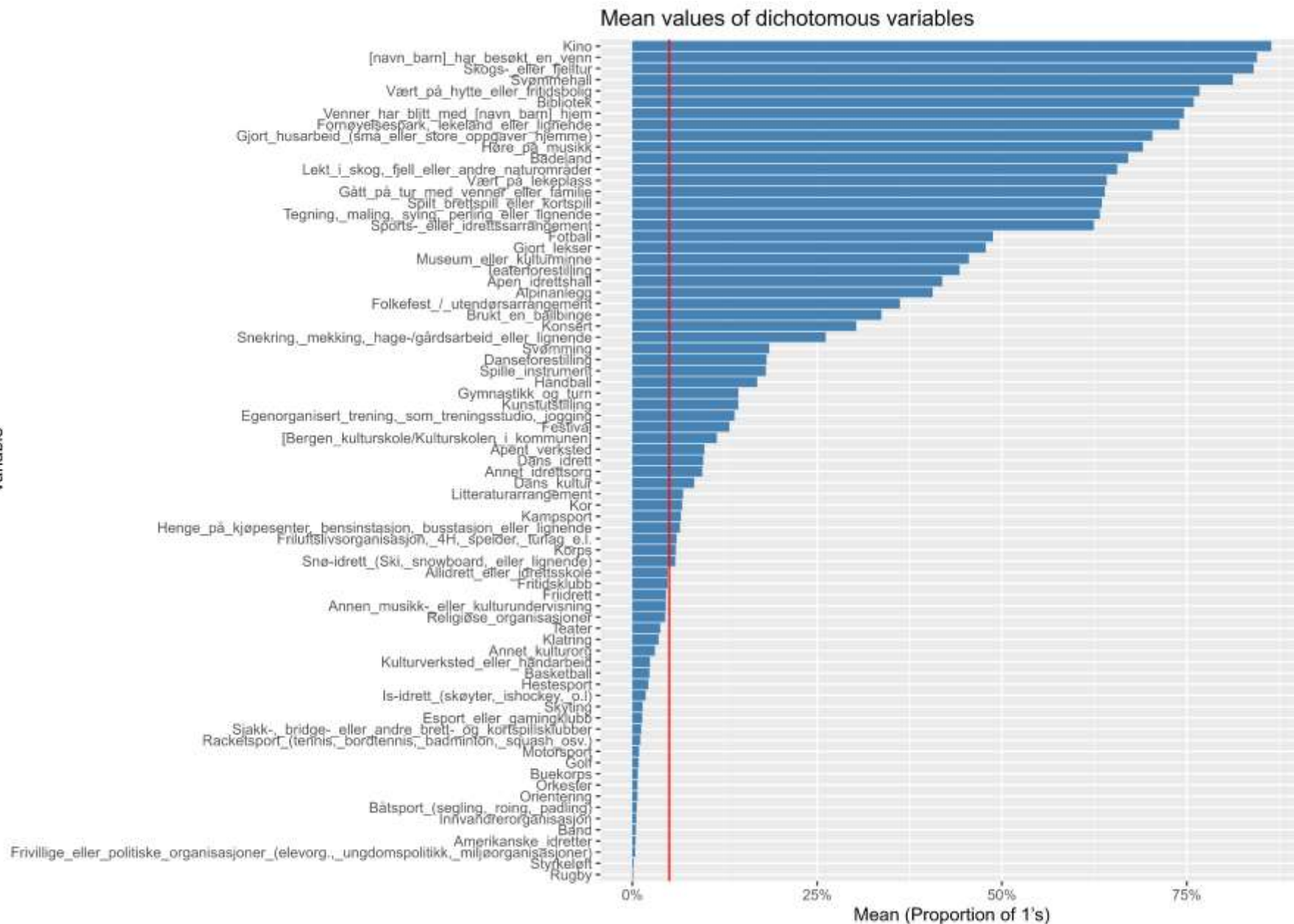
Aktive variabler

Publikum	Sport	Kultur	Hjemme	Media
Konsert	Fotball	Kor	Spille_instrument	lest bøker
Teaterforestilling	Håndball	Korps	Høre_på_musikk	brukt nyheter for barn
Danseforestilling	Gymnastikk_og_turn	Teater	[navn_barn]_har_besøkt_en_venn	apper for læring (Duolingo, Albert)
Litteraturarrangement	Svømming	Dans_kultur	Lekt_i_skog,_fjell_eller_andre_nat	TV-bruk
Kino	Kampsport	Orkester	Egenorganisert_trening,_som_tren	Digitale spill
Kunstutstilling	Is-idrett_(skøyter,_ishockey,_o.l)	Band	Venner_har_bliitt_med_[navn_bar	Sosiale medier
Museum_eller_kulturminne	Hestesport	Kulturverksted_eller_håndarbeid	Gått_på_tur_med_venner_eller_fa	Youtube
Folkefest/_utendørsarrangement	Friidrett	Annen_musikk-_eller_kulturunde	Tegning,_maling,_syng,_perling_e	
Festival	Motorsport	Buekorps	Gjort_lekser	
Sports-_eller_idrettsarrangement	Dans_idrett	Fritidsklubb	Gjort_husarbeid_(små_eller_store	
Åpent_verksted	Basketball	Frivillige_eller_politiske_organisa	Snekring,_mekking,_hage-/gårdsa	
Fornøyelsespark,_lekeland_eller_	Amerikanske_idretter	Innvandrerorganisasjon	Henge_på_kjøpesenter,_bensinsta	
Svømmehall	Styrkeløft	Esport_eller_gamingklubb	Vært_på_lekeplass	
Badeland	Rugby	Religiøse_organisasjoner	Spilt_brettspill_eller_kortspill	
Skogs-_eller_fjelltur	Snø-idrett_(Ski,_snowboard,_eller	Friluftslivsorganisasjon,_4H,_speid	Brukt_en_ballbinge	
Åpen_idrettshall	Racketsport_(tennis,_bordtennis,_	Sjakk-,_bridge-_eller_andre_brett		
Vært på hytte eller fritidsbolig	Klatring	[Bergen_kulturskole/Kulturskolen		
Bibliotek	Orientering	Annet_kulturorg		
Alpinanlegg	Allidrett_eller_idrettsskole			
	Golf			
	Skyting			
	Båtsport_(segling,_roing,_padling)			
	Annet_idrettsorg			

Aktive variabler

Litt om
frekvensfordelinger

Variable

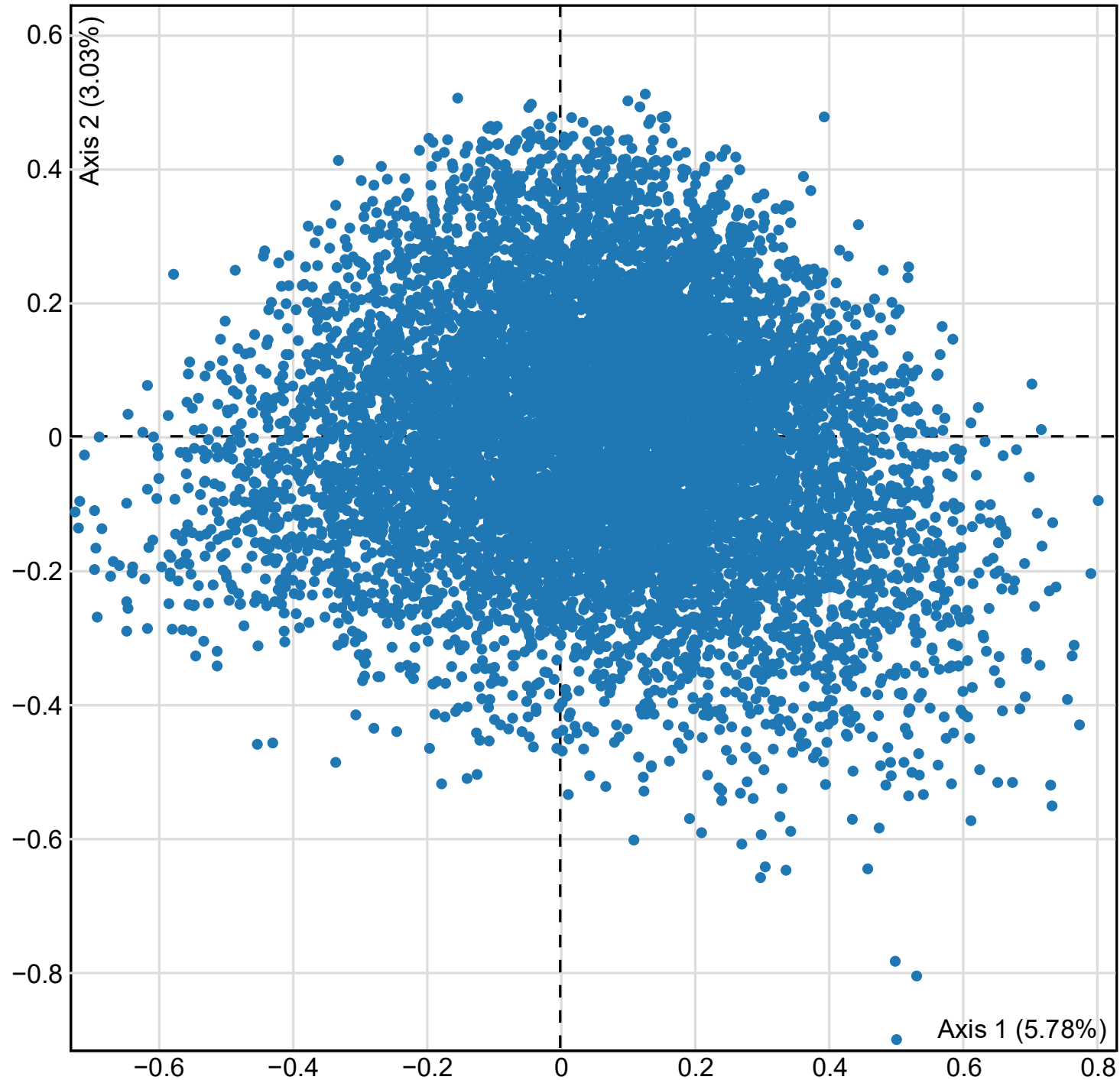

Hva 10 151 barn gjør på (6-12 år).

Alle barn får en aktivitetsprofil (svarene på de 80 variablene)

Disse profilene får en plassering i rommet etter hvor lik de er (hva de har til felles og ikke) alle de andre svarprofilene.

Like barn ligger nærme hverandre i rommet. Ulike barn har stor avstand.

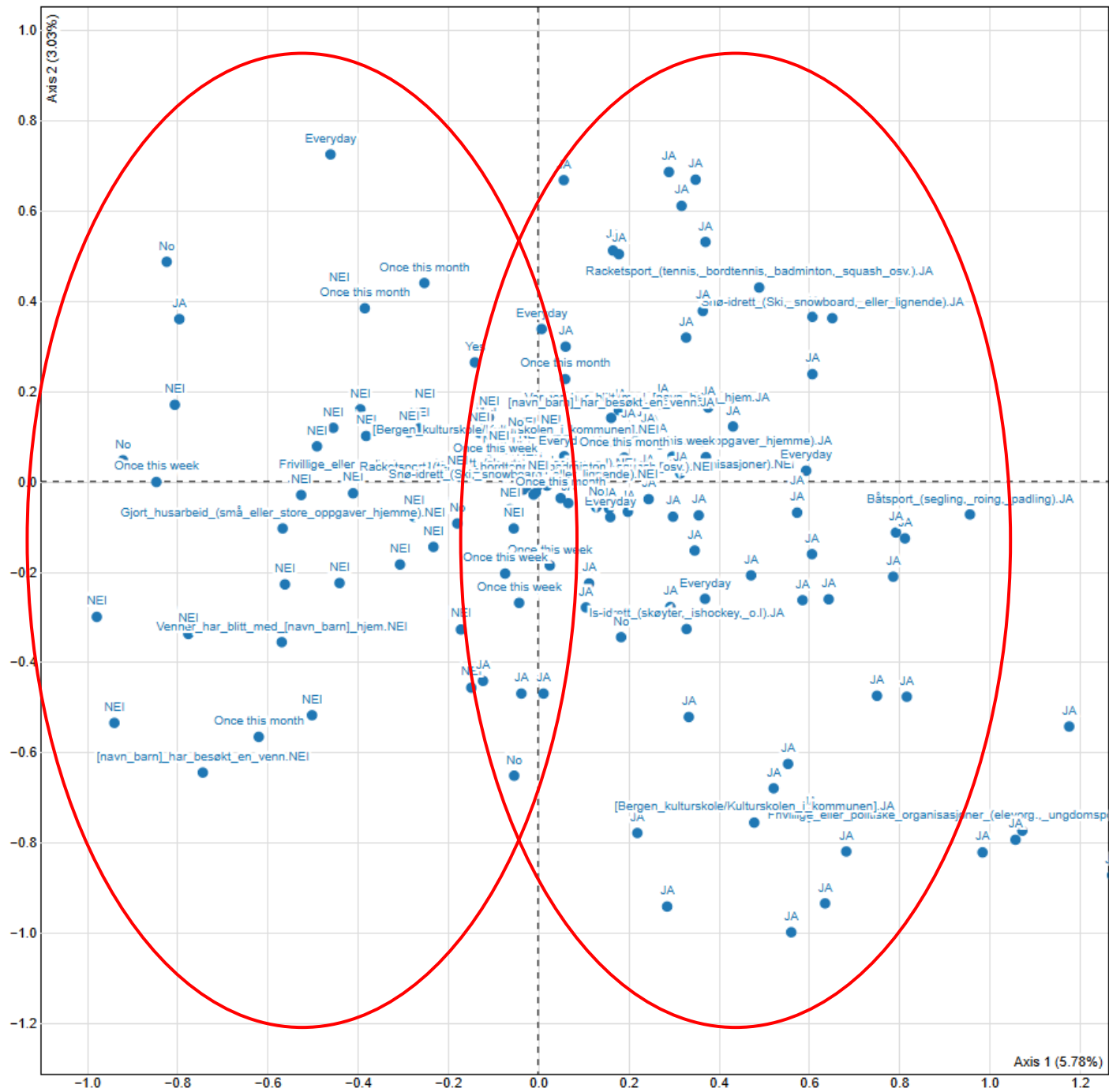
En korrespondanse analyses jobb:

Å oppsummere datamaterialet til faktorer som forklarer mest mulig av variansen. Skal forenkle og redusere kompleksiteten og lete etter underliggende logikk.

Her: 77 % av variansen blir forklart i to faktorer (66 %, 11 %).

Ikke bare barna blir plassert nærme de de er like og fjernt fra de de er ulike.

Det samme med variablene. En variabel som ofte er tilstede med en annen variabel er nær hverandre i rommet.

Tolkning av analysen

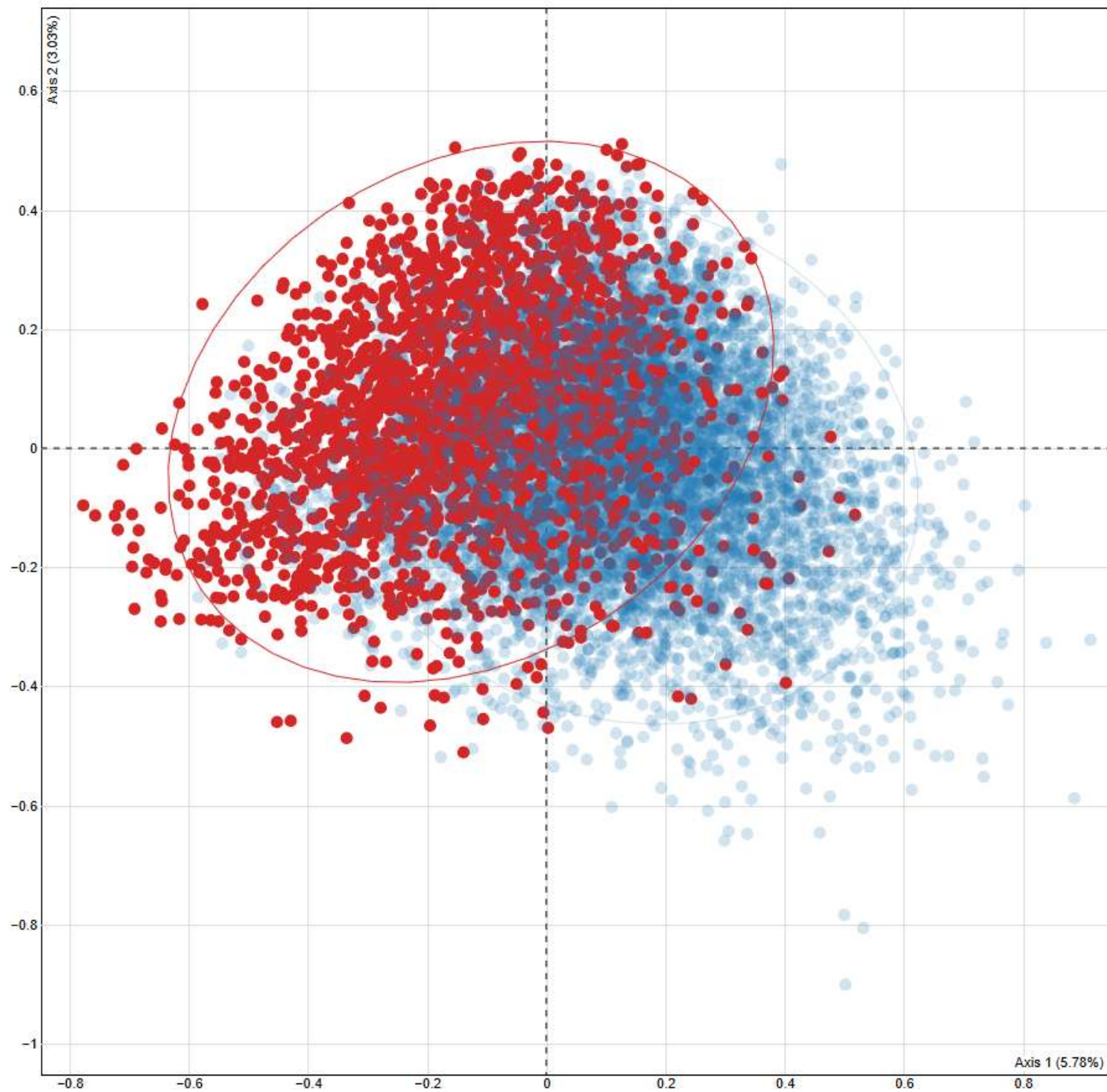
Akse 1 er en opposisjon mellom aktivitetsprofiler (barn) som er symbolsk-sosialt fattige, gjennomsnittlige og rike.

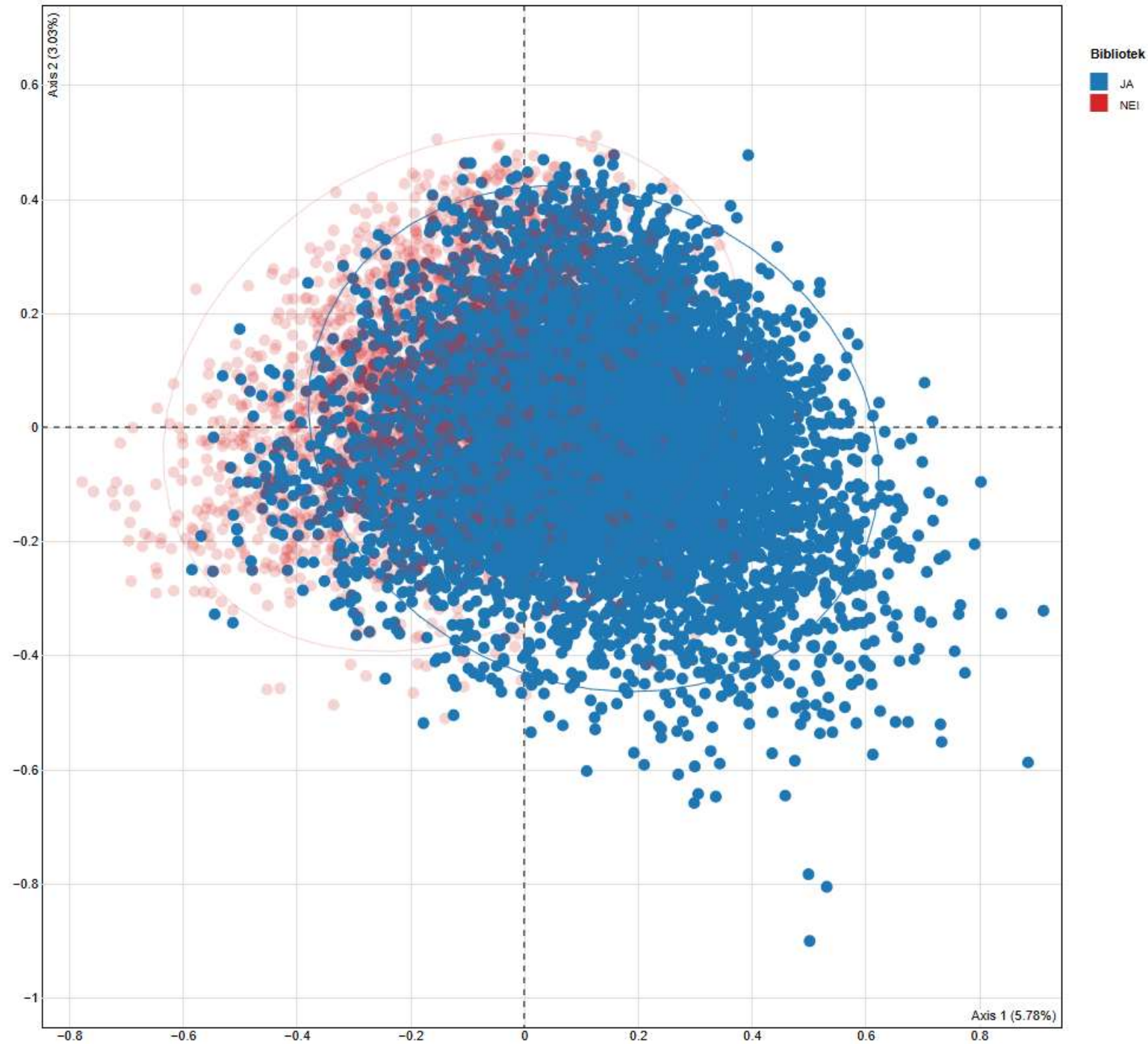
Akse 2 er en opposisjon mellom kunst og idrett som hoved-livsutfoldelse, en opposisjon mellom grunnleggende symbolske orienteringer.

Se på tabellen til venstre, Bibliotek.NEI

Variabel	Koordinat	Bidrag
Skogs-_eller_fjelltur.NEI	-0,98	3,9
Bibliotek.NEI	-0,80	3,7
Vært_på_hytte_eller_fritidsbolig.NEI	-0,78	3,7
Teaterforestilling.JA	0,64	3,0
Kino.NEI	-0,94	2,9
Svømmehall.NEI	-0,77	2,7
Museum_eller_kulturminne.JA	0,61	2,7
Konsert.JA	0,75	2,7
Alpinanlegg.JA	0,61	2,3
Kunstutstilling.JA	0,99	2,1
Gjort_husarbeid_(små_eller_store_oppgaver_hjemme).NEI	-0,57	2,1
Folkefest/_utendørsarrangement.JA	0,59	2,0
Sports-_eller_idrettssarrangement.NEI	-0,50	2,0
Lekt_i_skog,_fjell_eller_andre_naturområder.NEI	-0,52	1,9
[navn_barn]_har_besøkt_en_venn.NEI	-0,74	1,9

Variabel	Koordinat	Bidrag
Brukt_en_ballbinge.JA	0,67	5,3
Fotball.JA	0,51	4,4
Sports-_eller_idrettssarrangement.JA	0,38	3,0
Spille_instrument.JA	-0,68	2,9
Kunstutstilling.JA	-0,82	2,8
Danseforestilling.JA	-0,63	2,4
Organisert_dans.JA	-0,78	2,4
Korps_orkester.JA	-0,94	2,2
video_games.No	-0,65	2,2
Konsert.JA	-0,47	2,0
video_games.Everyday	0,34	2,0
[Bergen_kulturskole/Kulturskolen_i_kommunen].JA	-0,76	2,0
Egenorganisert_trening,_som_treningsstudio,_jogging.JA	0,61	2,0
video_youtube.No	-0,34	1,8
soc_media.Everyday	0,72	1,7

Avslutningsvis – punkt å dvele ved

- Bruken av bibliotek øker
- Den øker mest i gruppene med størst avstand til biblioteket
- Det er likevel vesentlig sosial ulikhet i biblioteksbruken (biblioteket følger i stor grad samme lover som kunst- og kulturbruk ellers)
- Barn vil! Biblioteket er en privatsak
- Bibliotek som grunnstein i barns livsverden

Publikumsutvikling i Operaen

v/Kenneth Fredstie,
Den Norske Opera & Ballett

DEN
NORSKE
OPERA
&
BALLETT

Publikumsutvikling:
hva, hvorfor og hvordan?

5. desember 2025

Agenda:

- Om Operaen og Den Norske Opera & Ballett
- Oppdraget
- Noen veivalg og våre erfaringer
- Publikumsinnsikt og noen fremtidsvurderinger
- Spørsmål og svar

Hvor mange av dere har gått på Operataket?

Hvor mange av dere har vært på omvisning i Operaen?

Hvor mange av dere har vært på forestilling i Operaen?

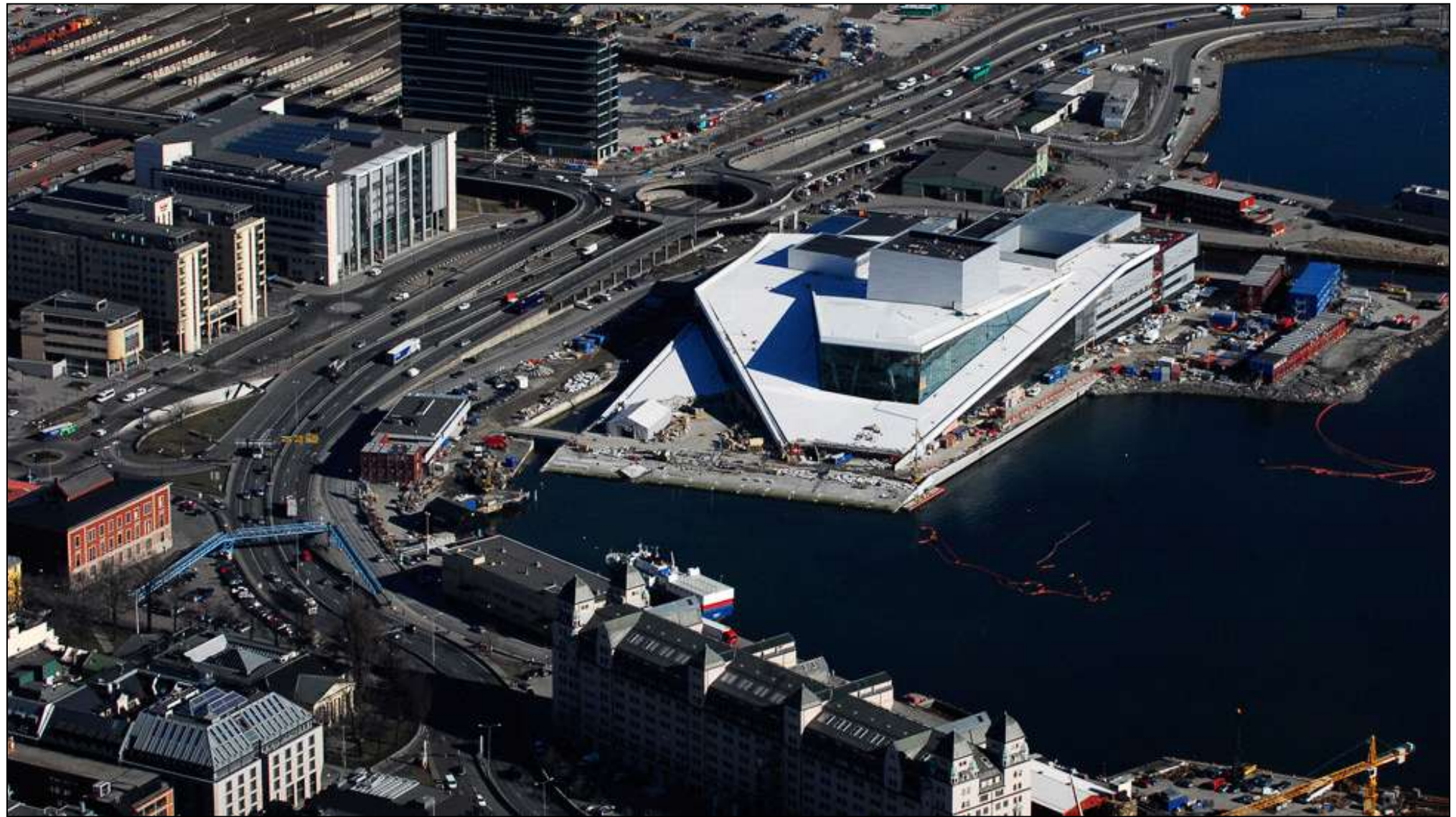
1957-1958: Den Norske Opera stiftes av Kirsten Flagstad / Folketeatret

1999-2002: Stortinget vedtar (og krangler om) byggingen av nytt operahus

Vestbanen: Her mente mange at det nye operahuset skulle ligge....

2006-2007: Bygget tar form, E18 og «Trafikkmaskinen» er nærmeste nabo

2007: Operataket åpnes for besøkende

2008: Operaen i Bjørvika åpner med festforestilling!

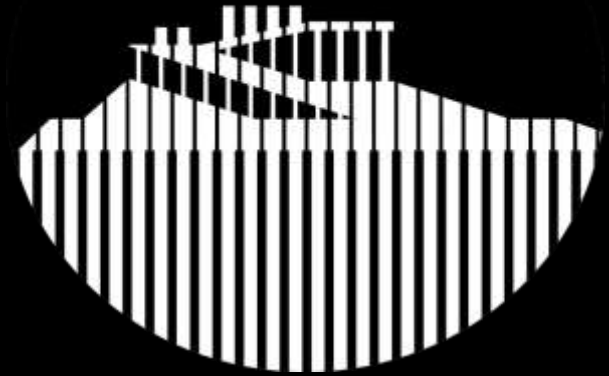
DEN
NORSKE
OPERA
&
BALLETT

**NASJONAL
OPERAEN**
NASJONAL
BALLETTEN

NASJONAL
OPERAEN
**NASJONAL
BALLETTEN**

2008: Endrer navn til Den Norske Opera & Ballett / likestilte kunstarter

2018: Operaen i Bjørvika ferier 10 år i samarbeid med NRK

2020-2021: Vi får flotte nye naboer i Deichman Bjørvika og Munchmuseet

2021: Operastranda åpnes i regi av Oslo Kommune

2022: Og post-pandemien er Bjørvika blitt en fullverdig bydel i Oslo

Snøhettas visjon for Operaen var å skape offentlige rom og et landemerke som knyttet byen til fjorden. De ønsket et hvitt marmor «isfjell» som reiste seg opp av havet, og som alle kunne gå på, fra vannkanten til taket.

Målet var å gi plassen tilbake til folk ved å tilby en åpen og tilgjengelig bygning hvor besøkende kunne spasere på taket og utforske arkitekturen – basert på den vanlige fordømmen om at en opera er for de rike og privilegerte.

Snøhetta sin arkitektur har vært helt sentral i våre strategier og resultater

Vårt oppdrag handler i liten grad om Operataket, men om dette rommet!

Vårt oppdrag:

- Produksjon og formidling av opera og ballett av høy internasjonal kvalitet
- Kunstnerisk utvikling – forvalte, fortolke og fornye
- Et forestillingstilbud som er tilgjengelig for et bredt publikum

Forutsetninger fra eier (Kulturdepartementet):

- **Egeninntekter**, bærekraft, økonomiforvaltning, effektiv drift, beredskap osv.

Noen erfaringer og veivalg:

- Et innhold med både publikumsappell og høy kunstnerisk kvalitet i sum
- Senke terskler der vi kan
- Høy aktivitet og tilgjengelighet
- Noen utradisjonelle og kontroversielle samarbeid
- En digital strategi – men den analoge fysiske opplevelsen i sentrum

Kjente operaer....

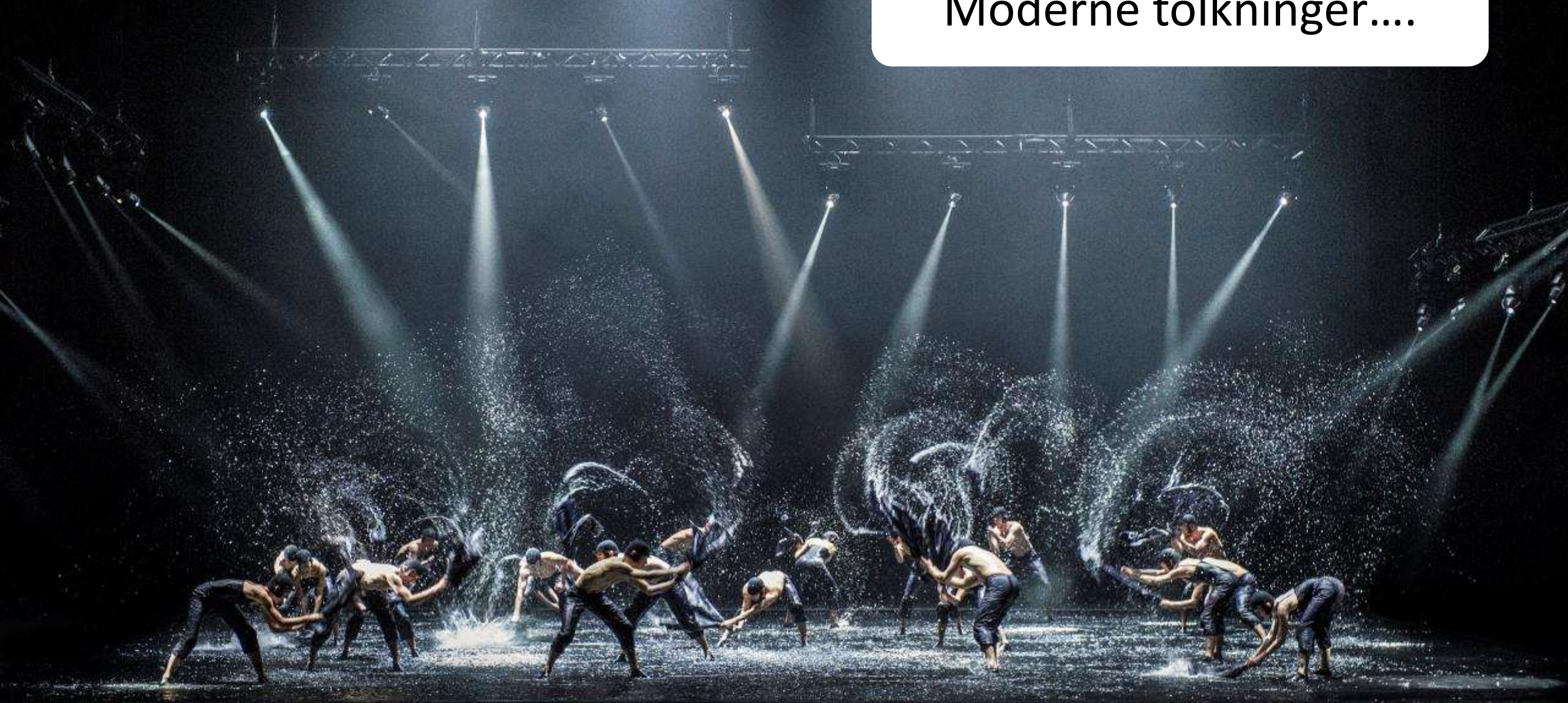
Mindre kjente operaer....

Kjente balletter...

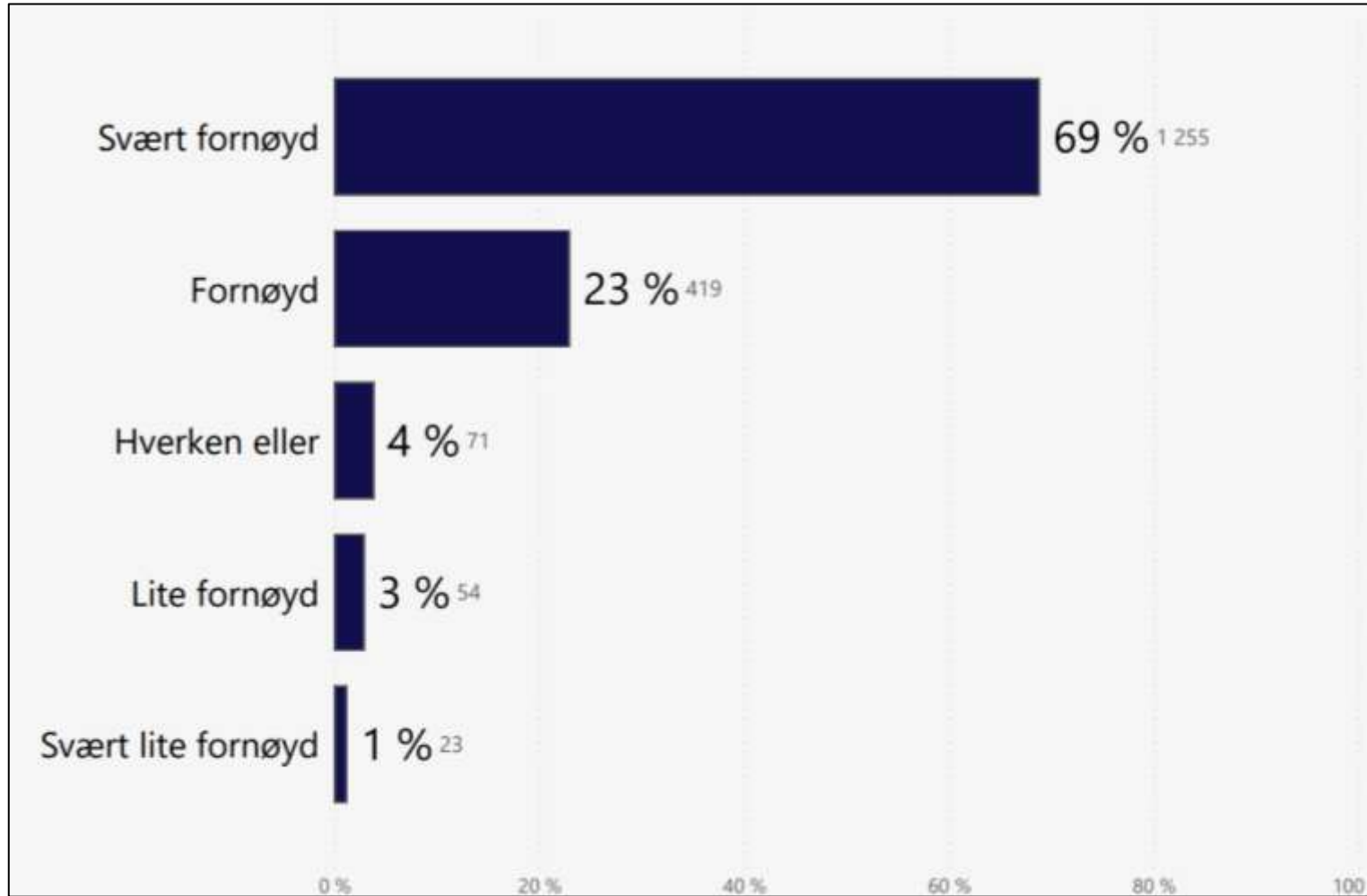

Moderne tolkninger....

Konsserter i andre sjangre når vi ikke kan spille opera og ballett...

92% fornøyd med forestillinger i Q3 2025

Selv om vi driver med kunst, trenger vi slike tall for at publikum skal komme igjen

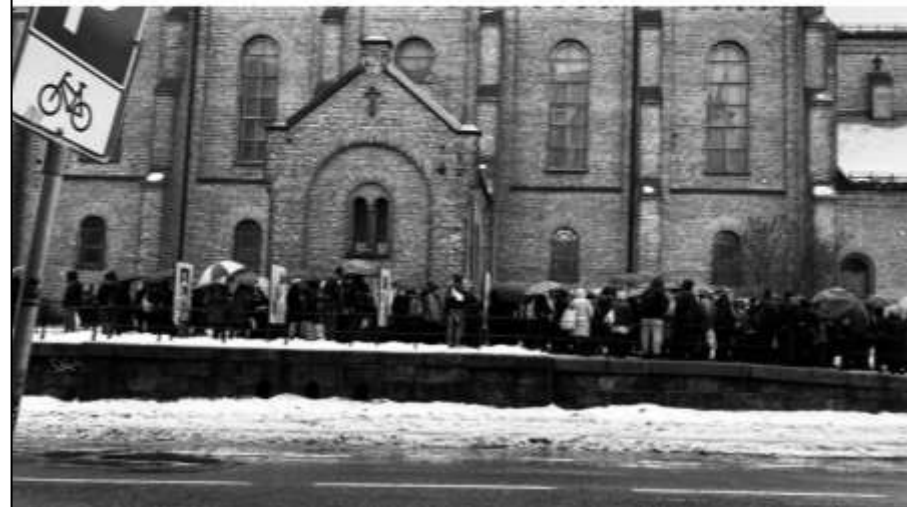
Ingen kleskode på forestillinger

Nøtteknekkeren spiller i år for over 30 000 publikummere i Operaen

**Dette var fredagens matkø
utenfor Fattighuset: - Vi har
veldig lite for tiden**

2 av 3 billetter på Nøtteknekkeren har en veiledende pris på NOK 990,-
Dette momentet påvirker åpenbart vårt arbeid med publikumsutvikling

Den Norske Opera & Ballett
15. mai

Visste du at alle under 30 år får halv pris på billetter i Operaen? 🙌 Rabatten gjelder de fleste forestillingene, bortsett fra noen konserter og gjestespill samt 150-kronersbilletter på Hovedscenen. Bruk rabatten din på operaen.no – hvor du nå kan kjøpe billetter til sesongen 25-26! 🎭

ALV PRIS UNDER
PRIS UNDER 3
LV PRIS UNDE
S UNDER 30 H/
NDER 30 HALV
ALV PRIS UND
PRIS UNDER :
30 HALV PRIS
UNDER 30 HALV

Lavere billettpriser enn nordiske kollegaer
Rabattordninger (under 30, mengdekjøp, Obos-rabatt)

Jevnlige gratisarrangementer

Åpen foaje 355-360 dager i året

Operaen lager egen forestilling for personer med demens og deres nærmeste

8.12.2022 11:03:16 CET | [Den Norske Opera & Ballett](#) | Pressemelding

Del

Eldre og personer med demens kan fra 14. desember oppleve Czardasfyrstinnen i en kort og fargerik versjon på Hovedscenen i Operaen.

Av og til: Forestillinger for særskilte målgrupper

Ny forskning på ulikhet i barndommen: "Cultural capital and early childhood socialization".

Funnene indikerer at barns organiserte fritid i stor grad er knyttet til hva foreldrene deres holder på med selv, og foreldrenes klasseposisjon.

Den kulturelle kapitalen bygges best hvis foreldre er tidligst mulig ute og skaper en relasjon til barna der kulturinteresser står sentralt. Barna får ekstra drahjelp gjennom foreldrenes nettverk.

Nettverkene forsterker oppbyggingen av kulturell kapital hvis foreldrenes har venner fra høyere sosiale lag, men virker som fordekt utelukking hvis foreldrene har feil type nettverk.

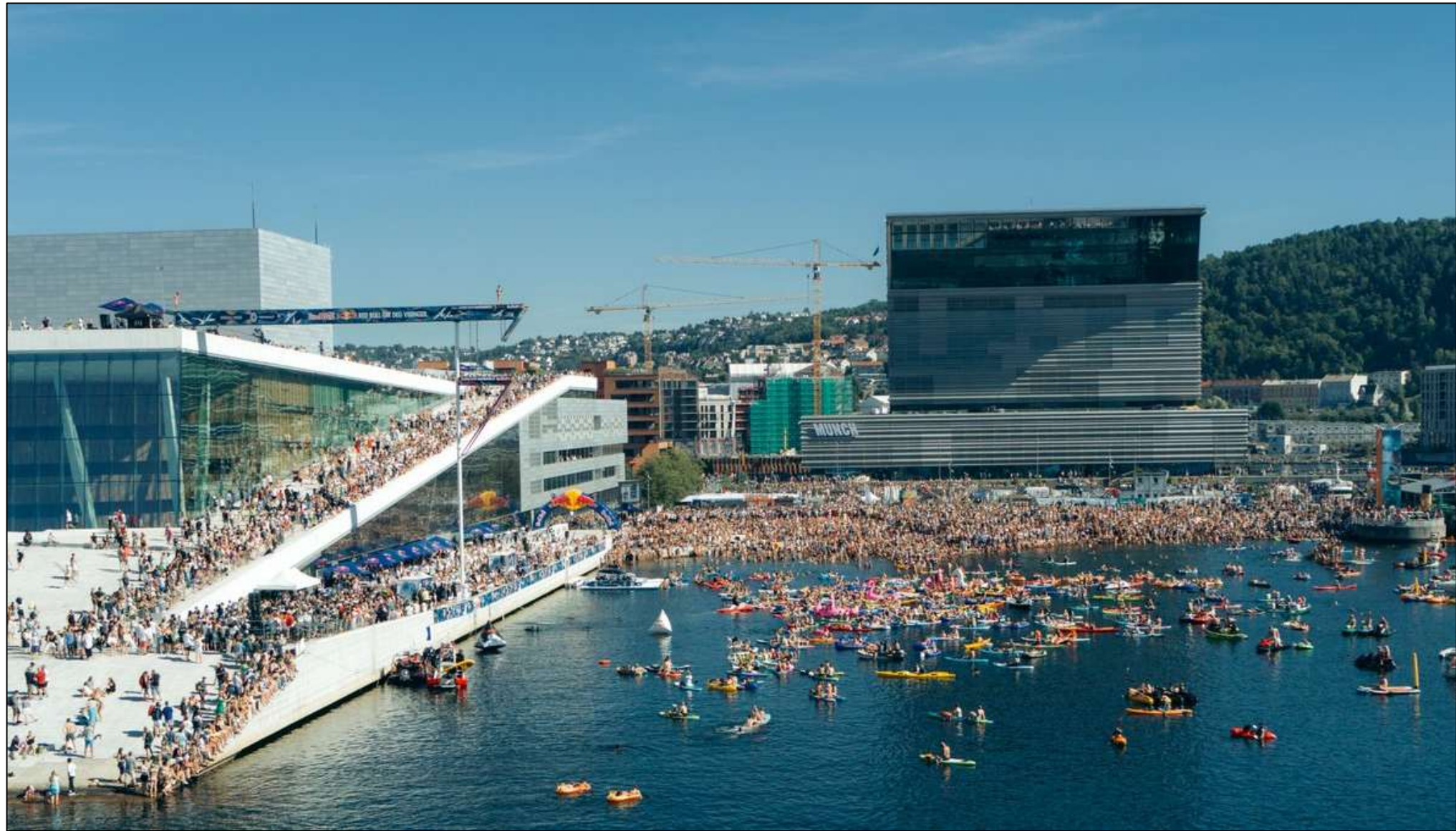
Andreas Roaldsnes

Samarbeid: Forestillinger for særskilte målgrupper

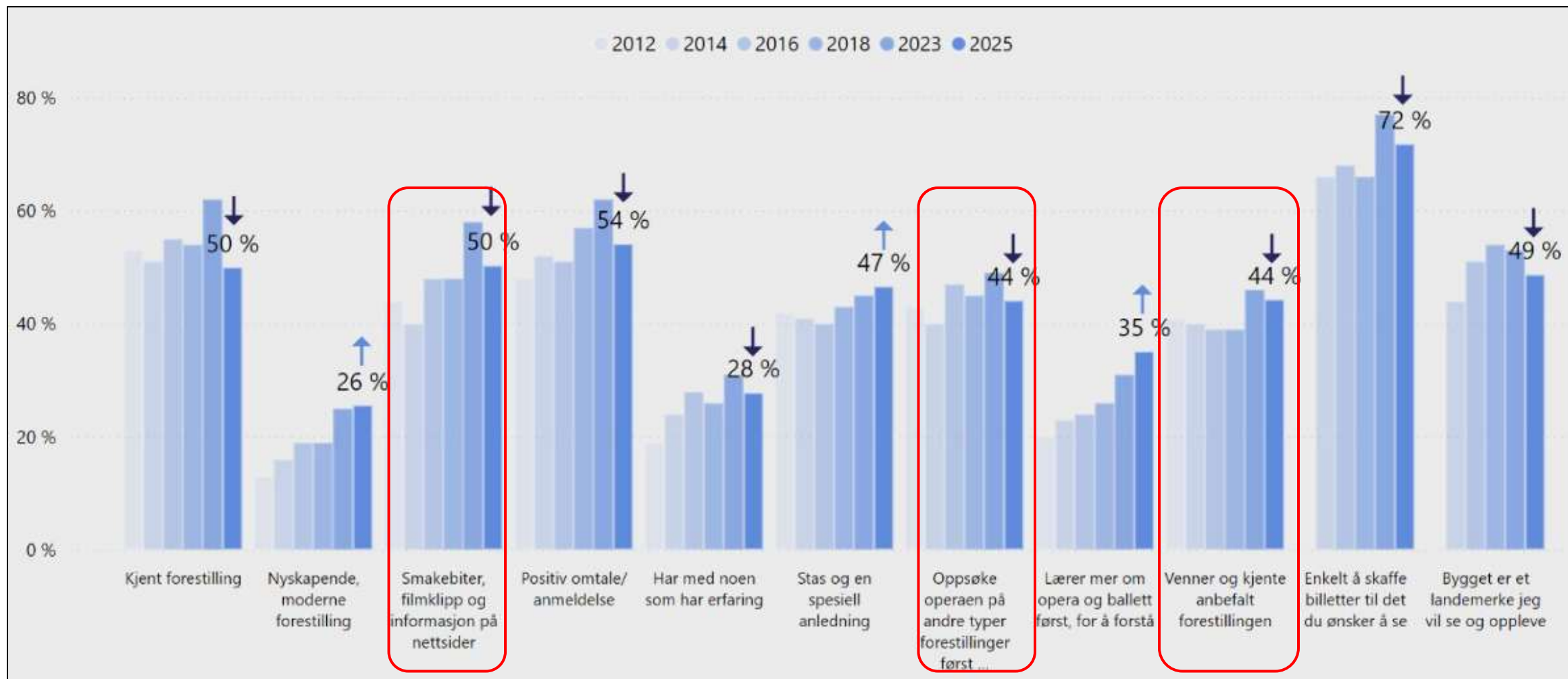
Utradisjonelle samarbeid – utenfor vårt hovedoppdrag

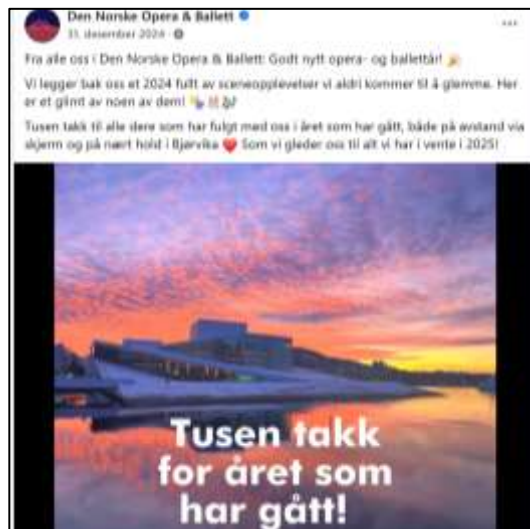
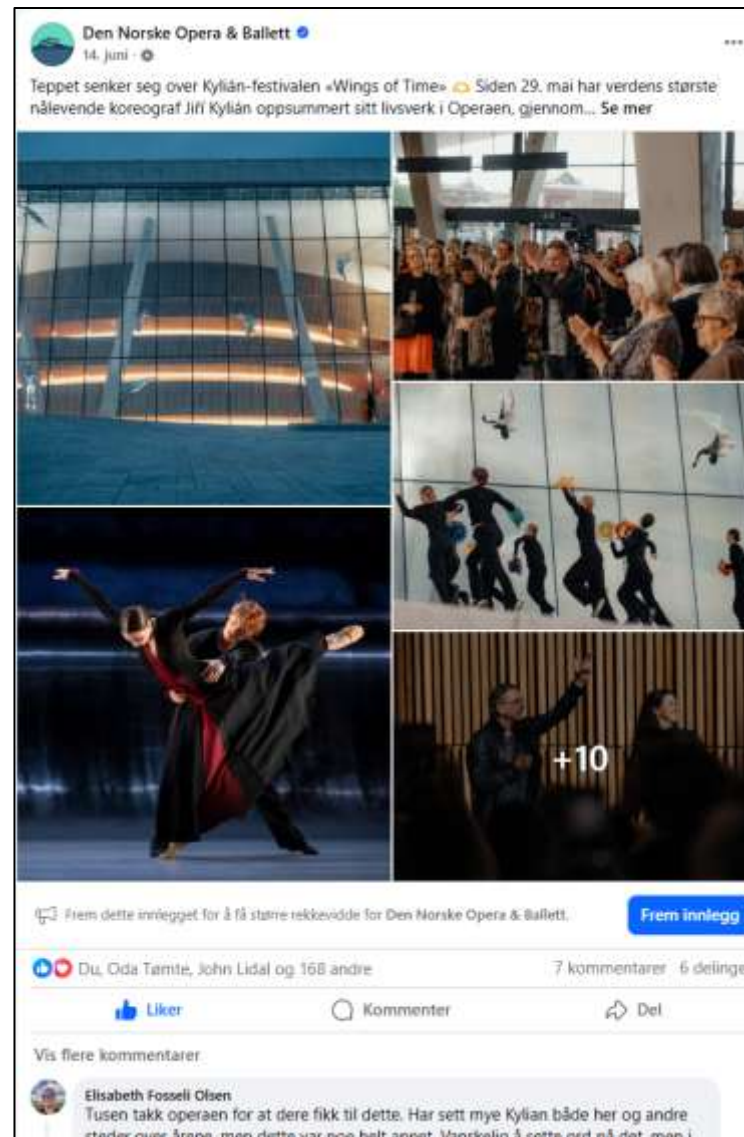
Utradisjonelle (og av og til kontroversielle) samarbeid

Utradisjonelle (og av og til kontroversielle) samarbeid

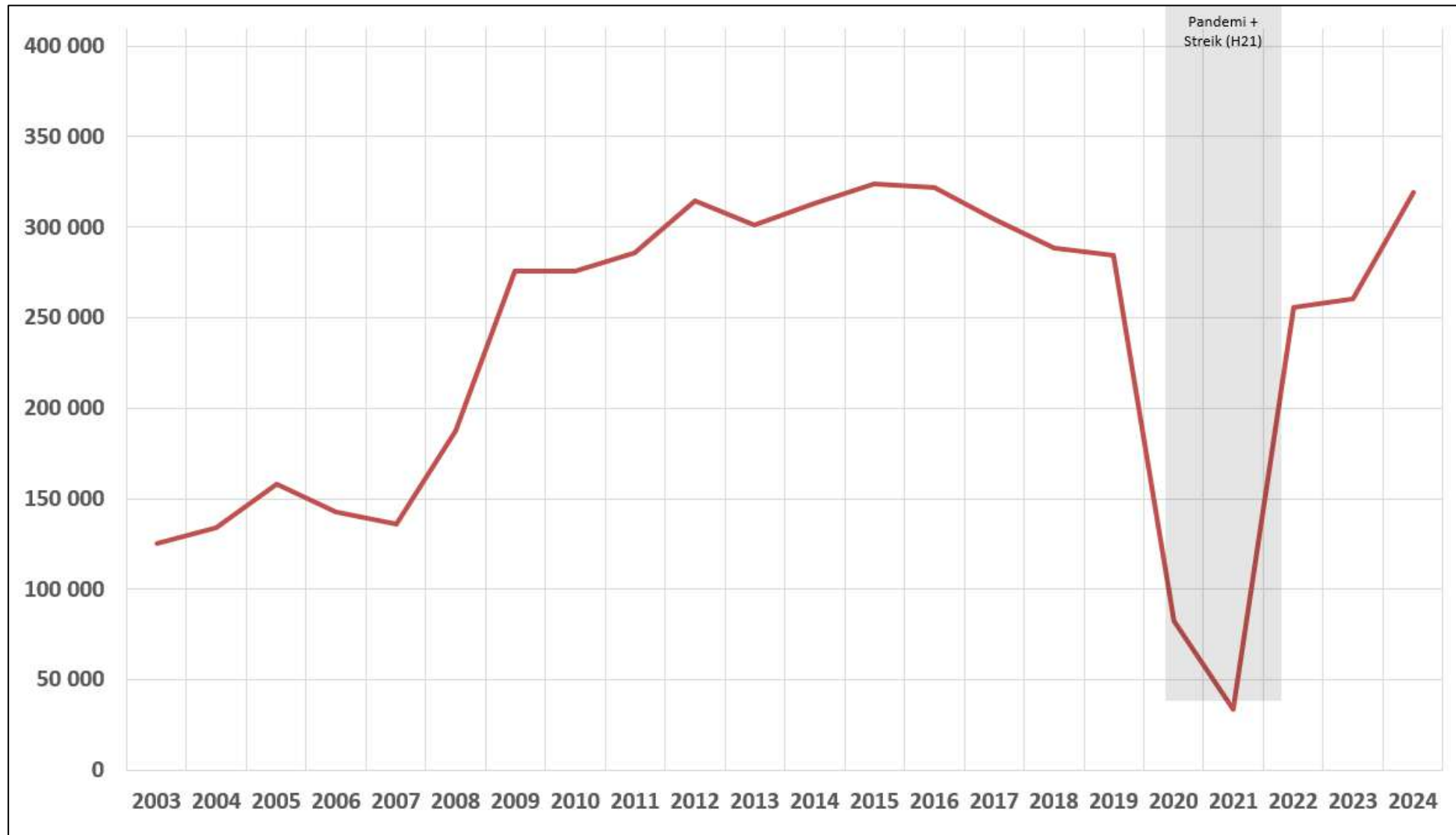
Hvor viktig er følgende for at du skal oppsøke en opera- eller ballettforestilling?

Vi publiserte i 2024 over 1300 saker i sosiale medier

Vi lagde og publiserte over 200 reels i 2024 (egenprodusert)

Operaen i Bjørvika: Dobbel så mange besøk på forestillinger - hvert år

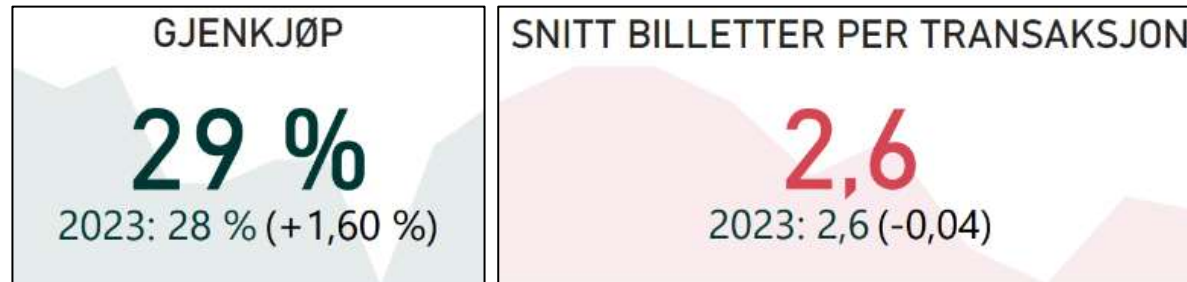

90 %

70%

2%

BESØKSFREKVENNS ▲	KUNDER	ANDEL	2023
1 Besøk	60 391	79%	79%
2 Besøk	8 359	11%	11%
3 Besøk	2 719	4%	4%
4 Besøk	1 392	2%	2%
5 Eller flere besøk	3 316	4%	5%

Utfordringen fremover:
 Frekvens OG rekruttering av nye

Hvordan blir man interessert i fotball?
Hvordan blir man interessert i vin?

DEN
NORSKE
OPERA
&
BALLETT

LUNSJ kl. 12-12.45

Diskuter gjerne:

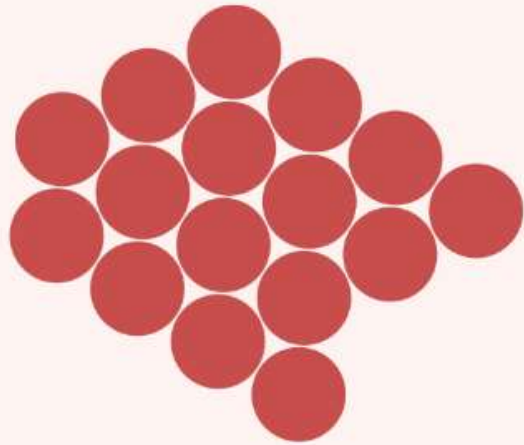
- Hvordan kan det du har hørt til nå brukes til videre arbeid med eget publikum?
- Hvordan kan dere jobbe strategisk for å utvikle tilbudet og nå flere brukere?

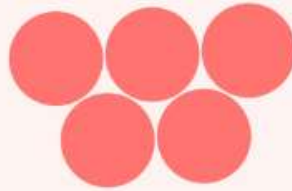
Join at menti.com | use code 1258 8371

Mentimeter

Har dere gjennomført brukerundersøkelser de siste 2 årene?

16 Ja

5 Nei

2 Vet ikke

5 23 / 23

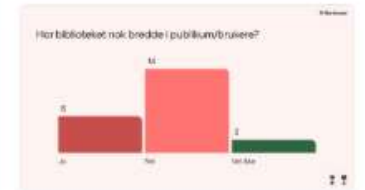
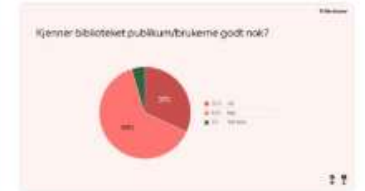
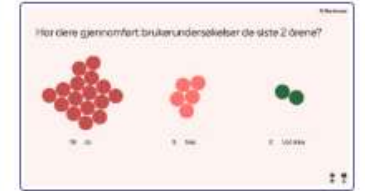
KM

Menti

Publikumsutvikling i bibli...

Choose a slide to present

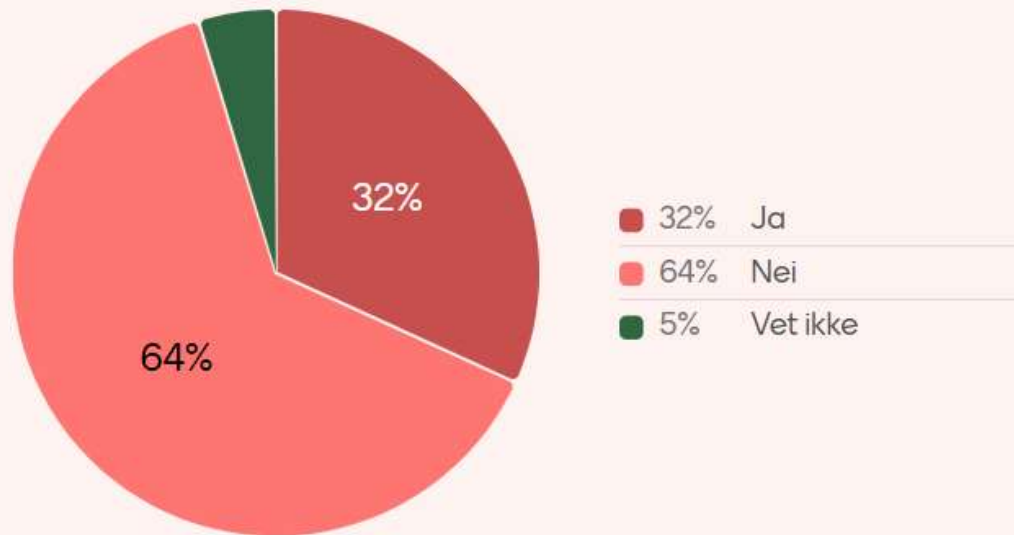

Join at menti.com | use code **1258 8371**

Mentimeter

Kjenner biblioteket publikum/brukerne godt nok?

Responses are hidden
22 / 22 responded

→ Show responses

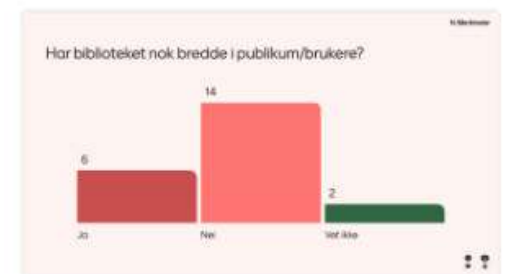
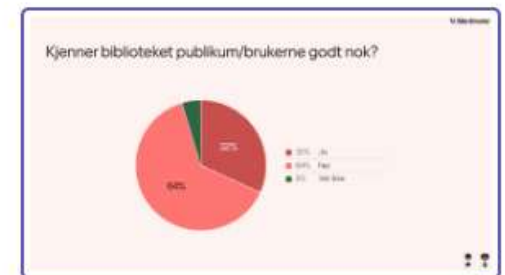
4 22 / 22

Menti

Publikumsutvikling i bibli...

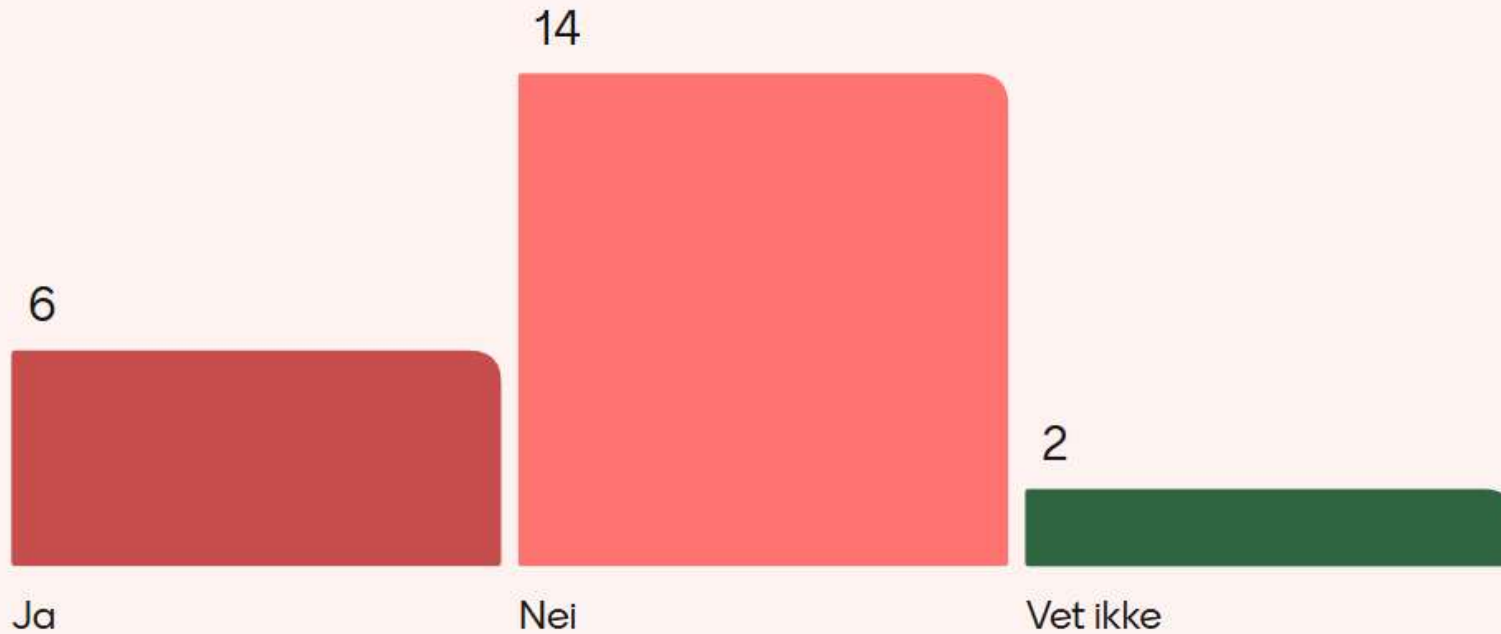
Choose a slide to present

Join at menti.com | use code 1258 8371

Mentimeter

Har biblioteket nok bredde i publikum/brukere?

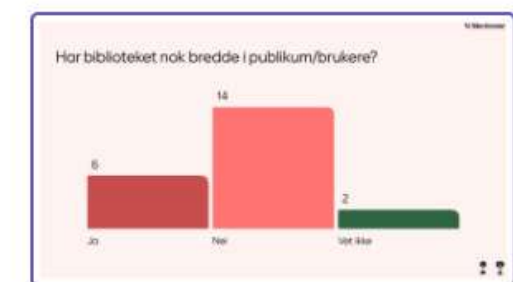
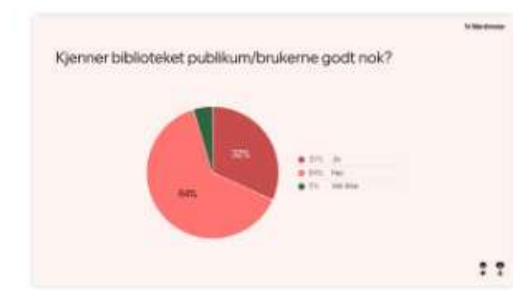

Menti

Publikumsutvikling i bibli...

Choose a slide to present

Kulturbarometeret (SSB)

Andel av befolkningen som har brukt folkebiblioteket sist år:

Andel av befolkningen (prosent)		
2016	2021	2023
46	37	44

8 av 10

har lest en bok det siste året

Bakgrunnstall fra bibliotekutvikling.no

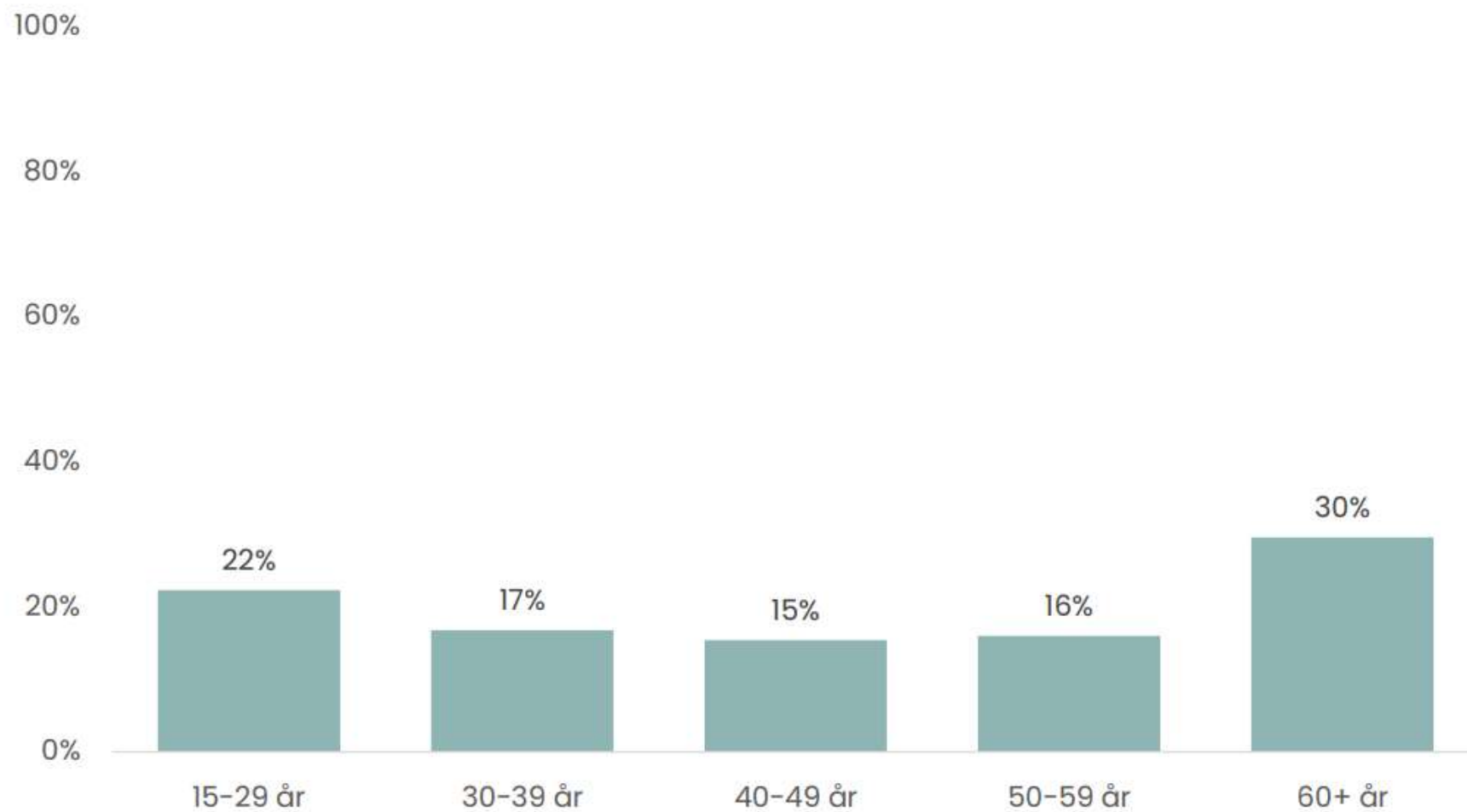

49%

har besøkt et bibliotek det siste året (Brukerundersøkelse juni 2025)

30% er 60 år eller eldre

Hva er din alder?

N=1049

Advicia

Erfaringer fra NPU-Monitorprosjektet

Kristine Mesgrahl, Fylkesbiblioteket ABØ

og

Unni Øyen-Andersen, Nordre Follo bibliotek

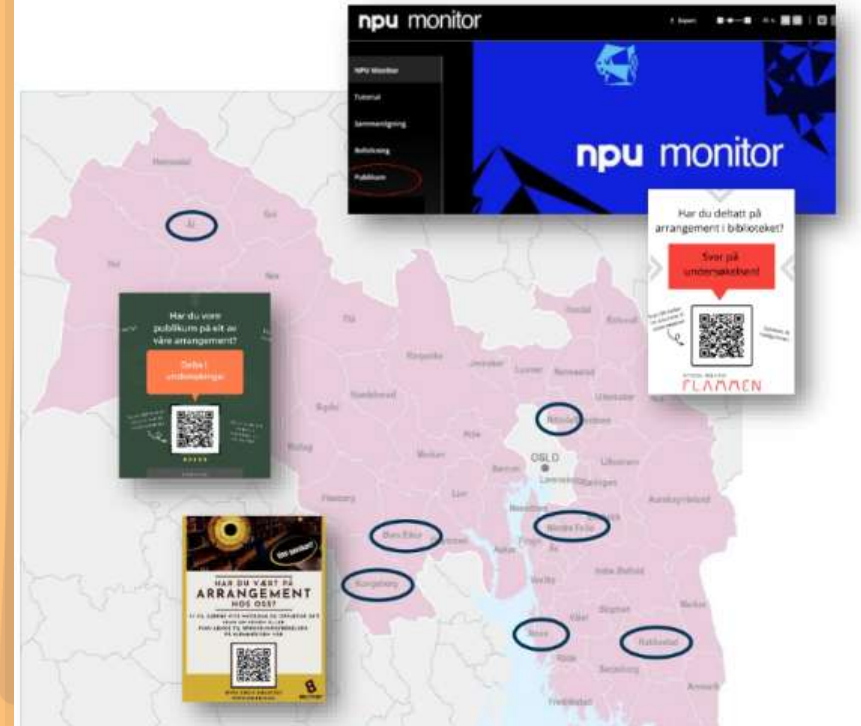
NPU-Monitorprosjektet 2023–2024

- Bakgrunn og mål
- Metode
- Hovedfunn
- Anbefalinger
- Læringspunkter

 Fylkesbiblioteket
Akershus, Buskerud og Østfold

NPU MONITOR I VIKEN 2023-2024 - PROSJEKTRAPPORT
Prosjektrapport fra NPU Monitor-prosjektet
Funn fra publikumsundersøkelser i syv folkebibliotek i Akershus, Buskerud og Østfold (tidl. Viken)

BUSKERUD, MAI 2025

The image displays a map of Buskerud county with several municipalities circled in blue, indicating the locations of the seven public libraries surveyed. Overlaid on the map are three promotional posters for the NPU Monitor project. One poster asks 'Har du vært på arrangement hos oss?' and another asks 'Har du vært på arrangement i biblioteket?'. A third poster is partially visible. A QR code is also shown.

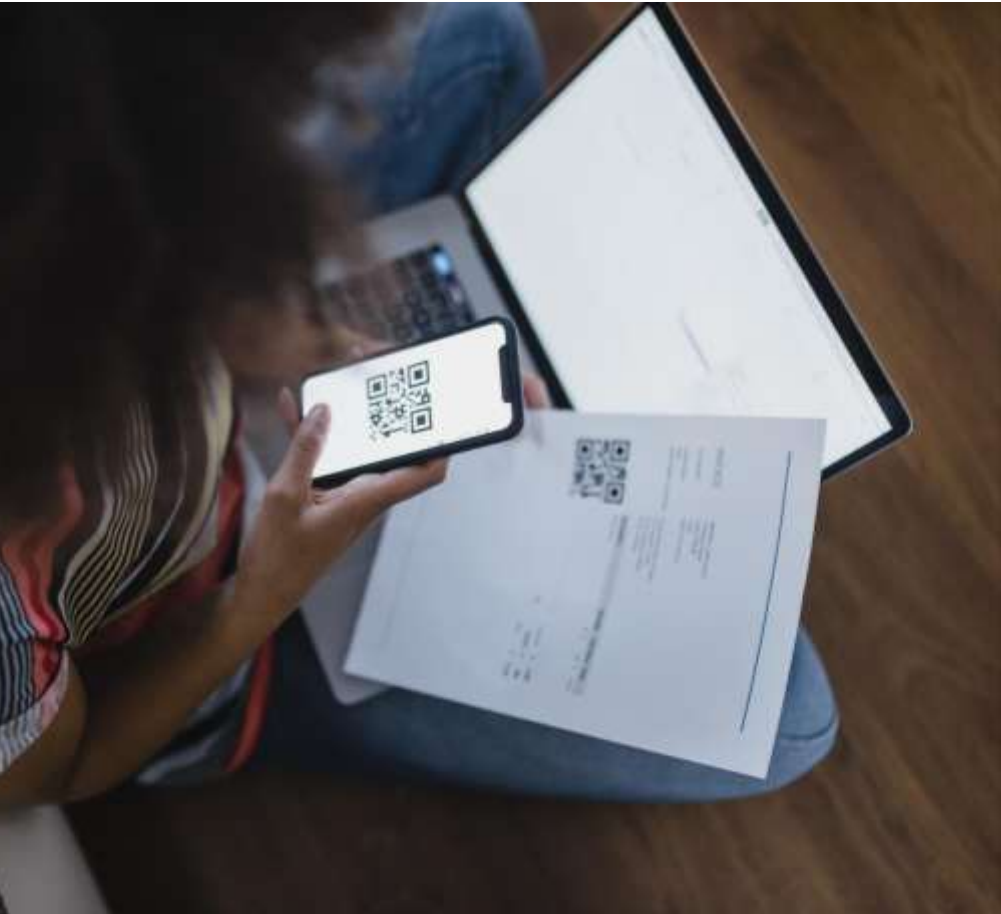
Bakgrunn og mål

- **Prosjektets hensikt**
  - Styrke publikumsutvikling i kulturinstitusjoner gjennom bedre innsikt og kompetanse.
- **Strategisk forankring og mål**
  - Forankret i regionale og nasjonale strategier for å nå et bredere og mer mangfoldig publikum.
- **Deltakende institusjoner**
  - 21 institusjoner, inkludert syv folkebibliotek, samarbeidet om strategisk publikumsarbeid i regionen. Prosjektet ble gjennomført i samarbeid mellom Avdeling for kulturutvikling og Fylkesbiblioteket.
- **Målgruppe: arrangementspublikum**
- **Datainnsamling fra juni 2023 til oktober 2024**

Metode

- **Datainnsamling**
  - NPU Monitor var hovedverktøy for datainnsamling og analyse. Alle deltakende institusjoner brukte et felles spørreskjema med cirka 25 spørsmål, tilgjengelig via QR-kode
- **Spørsmål og demografiske variabler**
  - Spørsmålene dekket motivasjon, barrierer, frekvens, anbefalingsvilje (NPS), samt demografiske data som kjønn, alder, utdanning, inntekt og minoritetsbakgrunn
- **Markedsføring og svarfremming**
  - Markedsføring skjedde via plakater, flyers med QR kode, sosiale medier og direkte kontakt med publikum. Små premier brukt for å øke svarprosenten
- **Dataanalyse og sammenligning**
  - Resultatene ble analysert i NPU Monitors dashboard med mulighet for sammenligning mot andre aktører og befolkningsdata.

Syv bibliotek fra ABØ

- Kongsberg bibliotek
- Mossebibliotekene
- Nittedal bibliotek
- Nordre Follo bibliotek
- Rakkestad bibliotek
- Øvre Eiker bibliotek
- Ål bibliotek

Innsamlingsperiode: juni 2023- oktober 2024

Bibliotek	Antall svar (NPU)	Ant. deltakere på voksenarr.* i 2023 (NB)	Svarprosent
Kongsberg bibliotek	49	13 114	0,37
<i>Mossebibliotekene*</i>	14	7 762	0,18
Nittedal bibliotek	153	6 309	2,43
Nordre Follo bibliotek	278	9 071	3,06
Rakkestad bibliotek	40	966	4,14
Øvre Eiker bibliotek	240	8 375	2,87
Ål bibliotek	95	871	10,91
Totalt	869	46 468	1,87

Hovedfunn (1)- Demografiske data

Gjennomsnittsalder 57 år -
flertall kvinner (77%)

Få unge under 30 år svarte på
undersøkelsen 3%

Mangfold og bakgrunn
11 % minoritetsbakgrunn

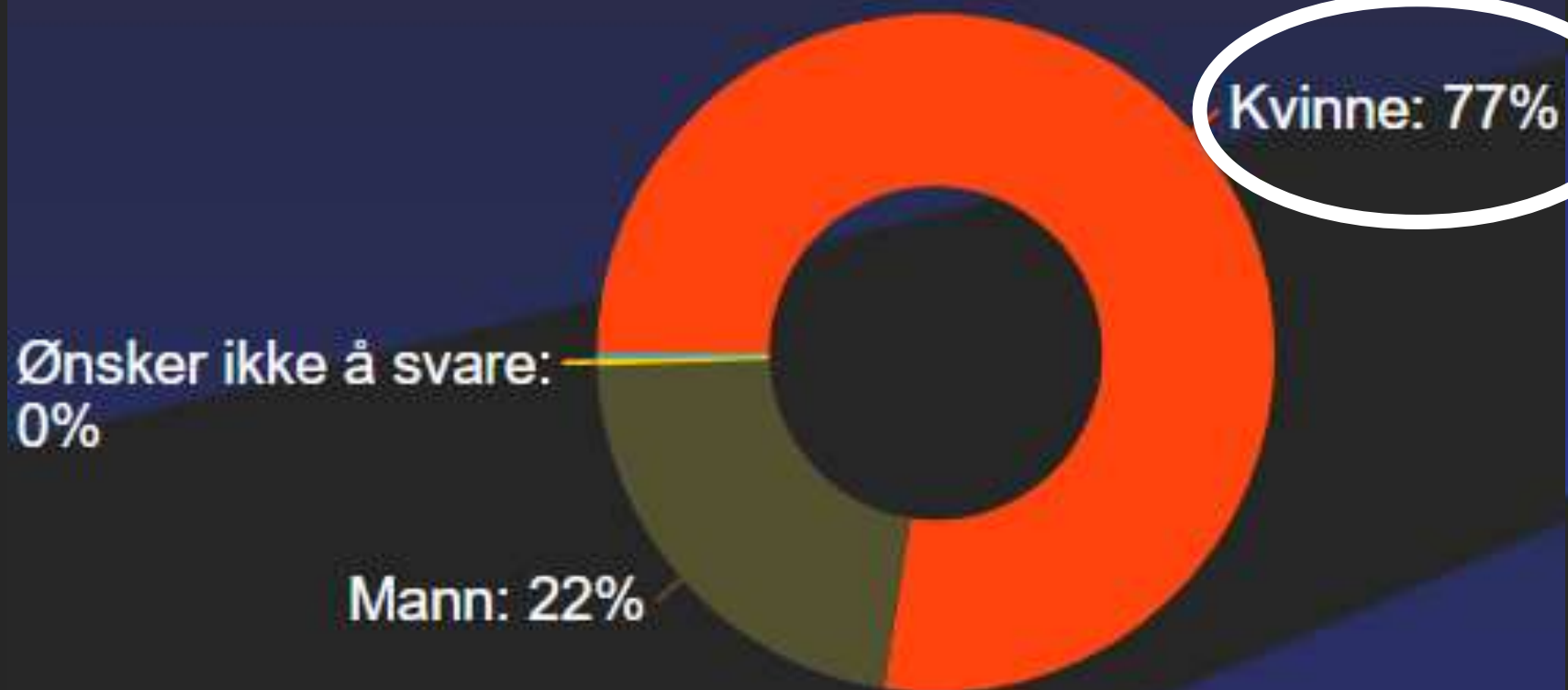

Ill. Copilot

Hvordan vil du beskrive deg selv?

Base: 869

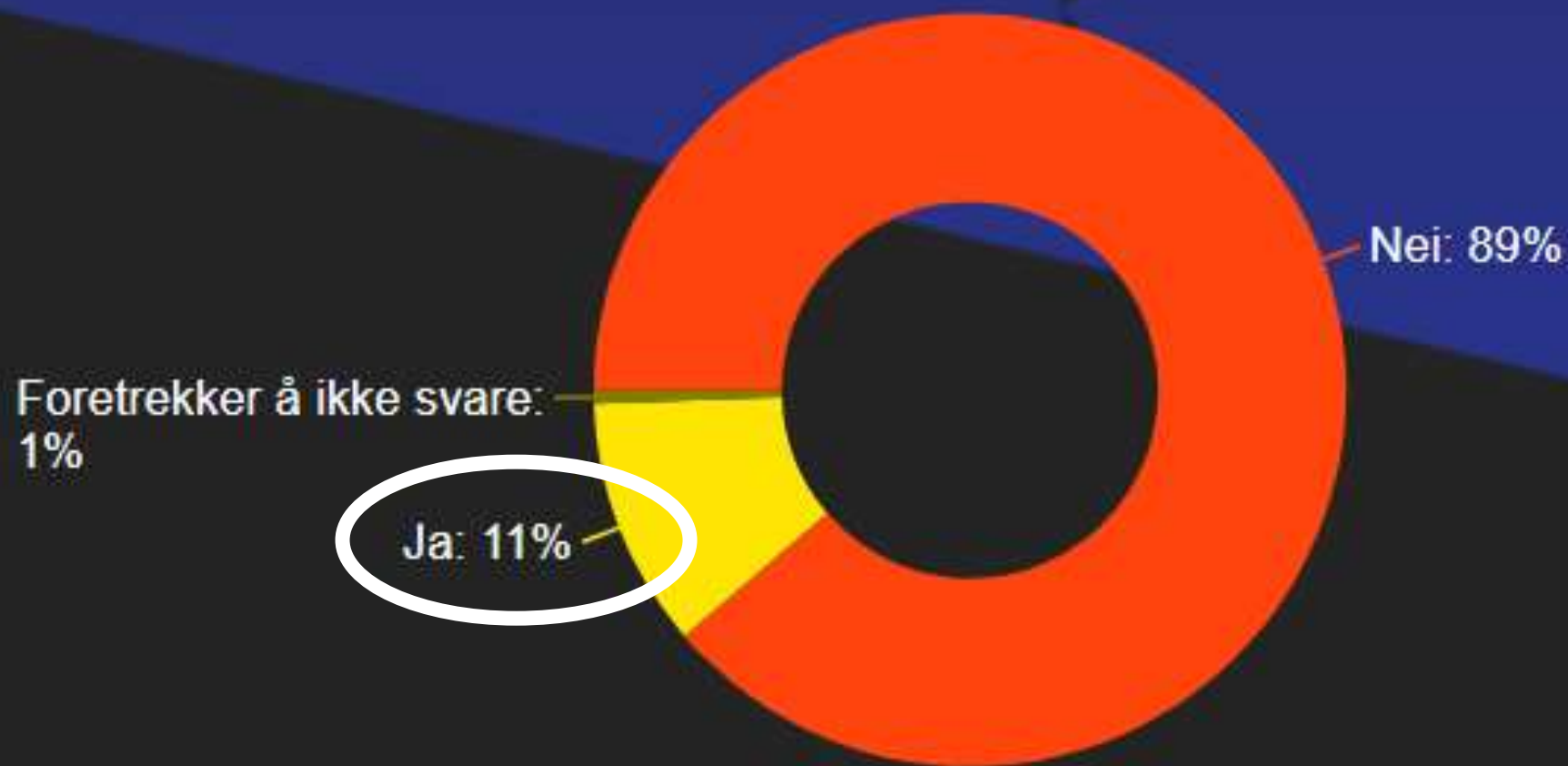

Gjennomsnittsalder:

57

I Norge bor det mange med flerkulturell bakgrunn. Har du bakgrunn fra andre land enn Norge?

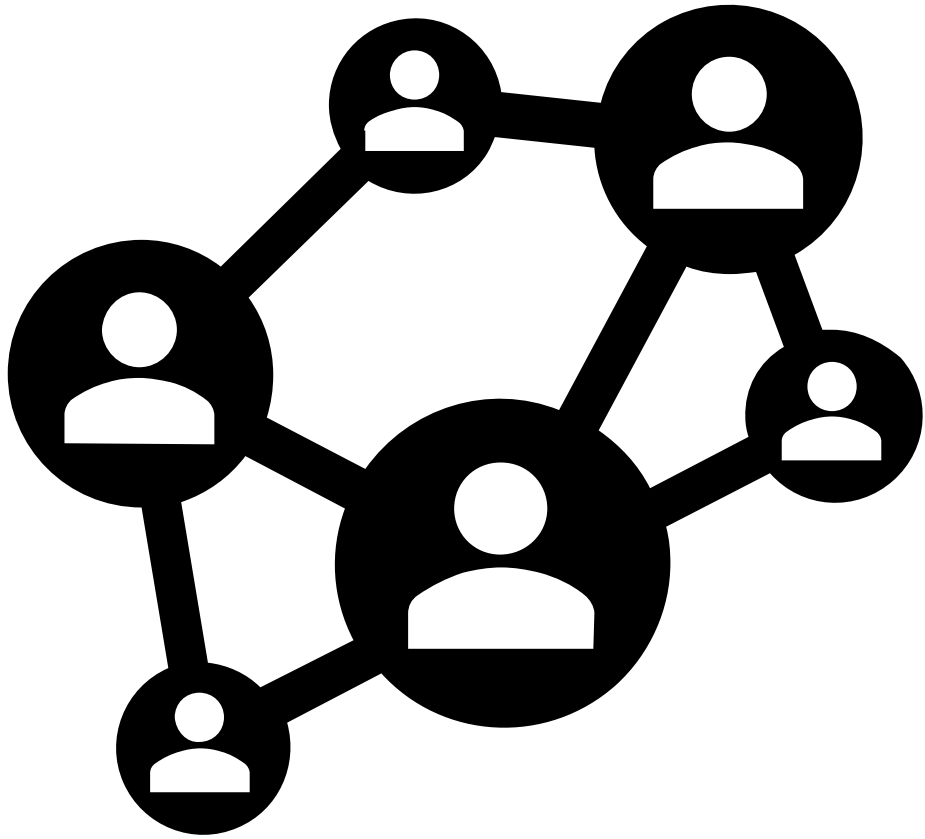
- 11% svarte Ja

Du svarte at du har bakgrunn fra andre land enn Norge.
Hvilke land har du bakgrunn fra?

Hovedfunn (2)

Opplevelse av fellesskap

Sterkere enn nasjonalt gjennomsnitt

Informasjonskilder og anbefalinger

Sosiale medier og anbefalinger fra venner viktigst

Motivasjon

Nysgjerrighet og læring viktigere enn ønske om underholdning

Anbefalinger

- Skreddersy undersøkelser for bibliotek
- Samarbeid og erfaringsdeling
- Kompetanseheving på publikumsutvikling
- Kostnadseffektive løsninger

Læringspunkter

- **Bedre forankring og opplæring** hos ansatte
- Premier gir flere svar
- Begrenset periode, ikke kontinuerlig undersøkelse
- Kombiner **kvantitative data og kvalitative innsikter**

[Lenke til rapporten fra prosjektet](#)

Erfaringer fra Nordre Follo bibliotek

ved arrangementsansvarlig Unni Øien-Andersen

Nordre Follo bibliotek - Deltaker i NPU monitor-prosjektet.

Målet vårt: Å få et bilde av hvem vårt publikum er og hva de synes om våre arrangementer. Sammenlikne våre to avdelinger – Kolben bibliotek og Ski bibliotek

Jevnlige nettverksmøter og møter med de andre bibliotekene underveis var veldig nyttig.

Har du vært på arrangement hos oss?

Vi ønsker å lære mer om vårt publikum.

Scann
QR-koden
for spørre-
undersøkelse

Flott
premie
til heldig
vinner!

Du finner også lenke til undersøkelsen på
nordrefollobibliotek.no

Tusen takk
for hjelpen!

**Har du
vært
på
arrangement
hos oss?**

Vi ønsker å lære mer om vårt publikum.

Scann gjerne QR-koden for en spørreundersøkelse.

Du kan svare når det passer for deg.

Flott premie til heldig vinner!

Tusen takk for hjelpen.

Nordre Follo bibliotek

**Har du
vært
på
arrangement
hos oss?**

Vi ønsker å lære mer om vårt publikum.

Scann gjerne QR-koden for en spørreundersøkelse.

Du kan svare når det passer for deg.

Flott premie til heldig vinner!

Tusen takk for hjelpen.

Nordre Follo bibliotek

**Har du
vært
på
arrangement
hos oss?**

Vi ønsker å lære mer om vårt publikum.

Scann gjerne QR-koden for en spørreundersøkelse.

Du kan svare når det passer for deg.

Flott premie til heldig vinner!

Tusen takk for hjelpen.

Nordre Follo bibliotek

**Har du
vært
på
arrangement
hos oss?**

Vi ønsker å lære mer om vårt publikum.

Scann gjerne QR-koden for en spørreundersøkelse.

Du kan svare når det passer for deg.

Flott premie til heldig vinner!

Tusen takk for hjelpen.

Nordre Follo bibliotek

**Har du
vært
på
arrangement
hos oss?**

Vi ønsker å lære mer om vårt publikum.

Scann gjerne QR-koden for en spørreundersøkelse.

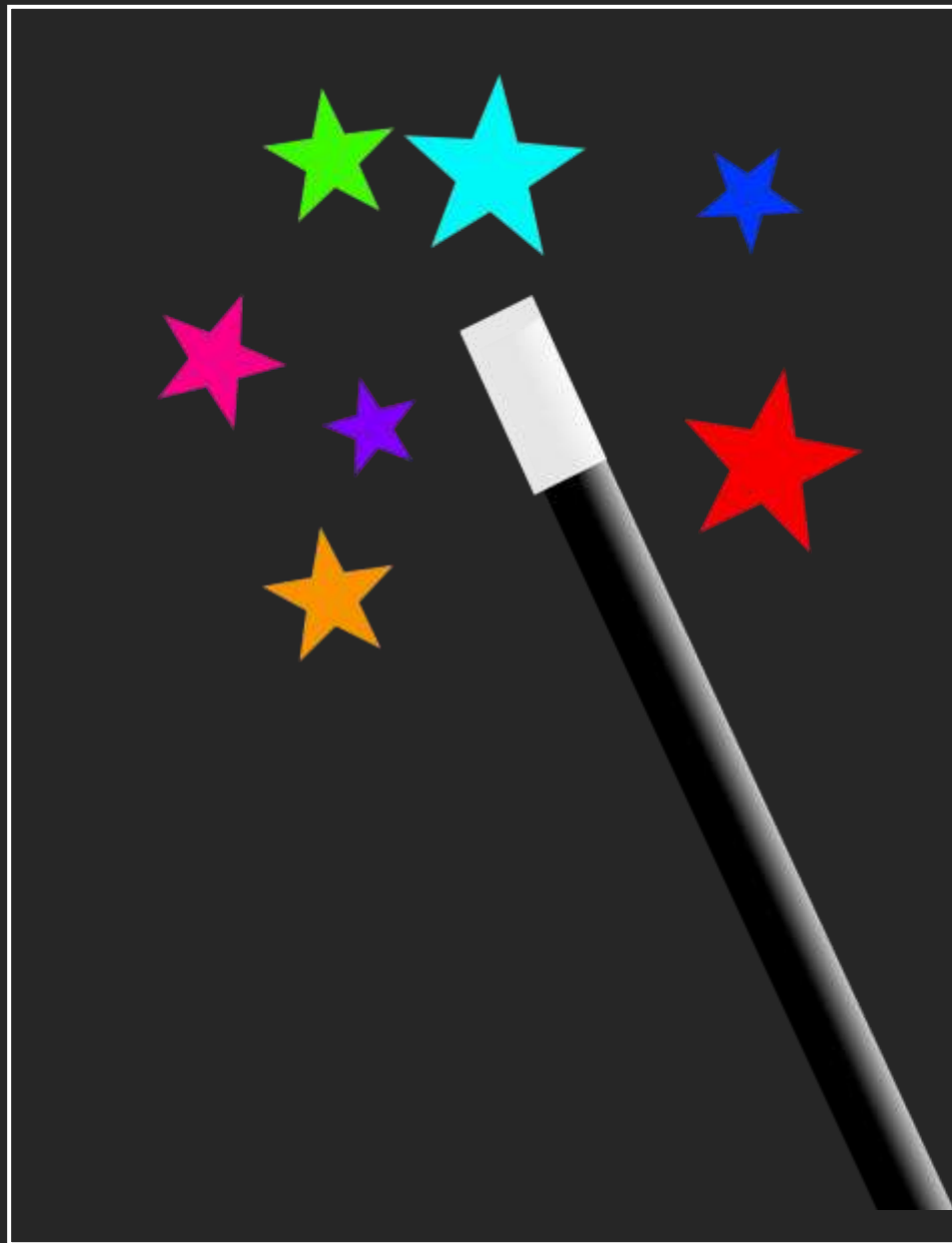

Du kan svare når det passer for deg.

Flott premie til heldig vinner!

Tusen takk for hjelpen.

Nordre Follo bibliotek

Har du nylig vært på arrangement hos oss?

Vi ønsker å lære mer om
vårt publikum.

Vi setter stor pris på
om du vil svare på noen
spørsmål.

Scann QR-koden
for spørreundersøkelse

Du finner også lenke til
undersøkelsen på
nordrefollobibliotek.no/events

**Stig har svart på undersøkelsen
og vunnet gavekort til
Kolben kulturhus.
Det kan du også!
(Kolben/ Rådhus teatret)**

Takk for hjelpen!

Oppsummering - Innhenting av svar

- Viktig med intern forankring i personalgruppen
- Måtte bruke litt tid på å finne beste metoder for å få inn svar
- Det var viktig med insentiver for å få inn nok svar
- QR-kode fungerte fint
- Analyseverktøyet ga oss muligheter til å sammenlikne tallene på ulike måter og også følge med på responsen underveis.

Fra fortellerstunden Frøken Kakerlakk

Hvordan har vi brukt resultatene?

- Undersøkelsen var nyttig for å analysere eksisterende brukeres bruk av eksisterende tilbud, oppslutning og anbefalelsesvilje.
- Ikke så lett å få et bilde av de vi *ikke* når (Vi har ikke benyttet oss av alle analysemulighetene)
- Resultatene bekreftet våre antagelser når det gjelder hvem vårt kjernepublikum er.
- Interessant for oss å se hvor mange som kom for første gang, hva som hadde påvirket publikum til å komme, om opplevelsen var som de forventet etc.

Brukt innsikt i prosjektet til programmeringen?

- Det ble ikke mulig for oss å sammenlikne resultatene for våre to avdelinger.
- Vi har ikke gjort store endringer i programmeringen, basert på resultatene. Men: Resultatene viser at det er en del grupper vi trolig ikke når ofte nok. Her ligger det et potensiale.

Det er mye som påvirker programmeringen, bl.a.:

- eksterne midler med føringer for bruk av midlene
- prioriteringer vi har blitt enige om internt
- begrenset arrangementsbudsjett
- deltakelse på årlige festivaler
- samarbeid med andre virksomheter
- samarbeid med lag og foreninger
- virksomhetsplan/handlingsplan.

Dette skaper rammeverket for hele sesongen/ året.

Fra Høytlesingsdagen

- Ideelt sett skulle vi gjerne forsøkt å nå ut nye grupper, til f.eks. menn i alderen 30-60.
- Innimellom når vi andre grupper enn vårt kjernepublikum, f.eks. under Klimafestivalen.
- Hvor mye har vi kapasitet til å gjøre utover det vi allerede gjør av aktiviteter og arrangementer?
- For å endre programmeringen, må det ligge til grunn åpenbare behov og strategiske valg. Begrenset økonomi og bemanning begrenser oss i å kunne «prøve ut» alt for mye nytt.
- Det ville være fint å vite hva innbyggerne ønsker seg av oss! 😊

«Livsnyterhagen» med Arctic Gardener, her kom det mange nye publikummere

Programmering under press Samarbeid for suksess

Monica Blegvad, bibliotekleder Vestby og Son bibliotek

CV

Nasjonalbiblioteket: Veiledning og publikumsarbeid (2011-2014)

Enebakk bibliotek: Bibliotekleder (2015-2018)

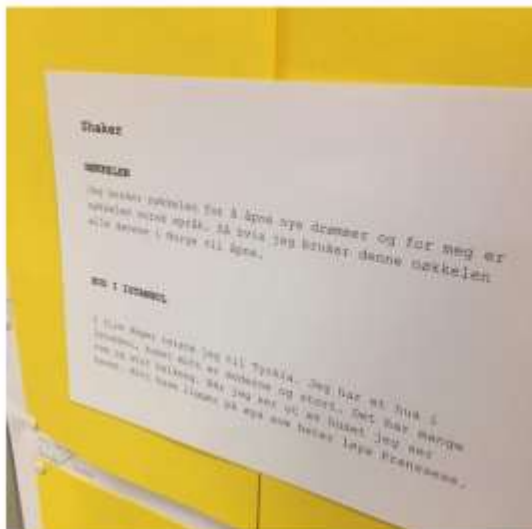
Nittedal bibliotek: Litteratur- og kulturformidler (2018-2020)

Bærum bibliotek Bekkestua: Programredaktør,
formidler/arrangementsansvarlig, nettredaktør (2020-2025)

Nordre Follo bibliotek - Ski og Kolben: Prosjektansvarlig (2025)

Vestby bibliotek: Bibliotekleder (2025-)

I kveld på Enebakk bibliotek. En kveld hvor både jeg og mange andre fikk møte flyktninger som er bosatt i Enebakk. Mennesker fra Afghanistan, fra Mali, fra Syria. Mennesker som deg og meg.

Denne høsten har de brukt tid på å skrive tekster. Fine, rare, morsomme og sterke tekster. I kveld framførte de tekstene for oss, noen fortalte deler av sin historie.

Alle veit at språk er makt. I kveld kom det til uttrykk slik: «Jeg bruker nøkkelen for å åpne nye drømmer og for meg er nøkkelen norsk språk.»

«Dødens reise» satte meg helt ut. Ei pur ung mor over havet til Tyrkia med barnet sitt, på vei mot ei framtid de ikke veit noe om.

Det er så mye jeg kunne sagt om denne kvelden og dette prosjektet som Enebakk bibliotek har hatt i samarbeid med Enebakk Røde Kors.

Jeg tror at nasjonalbibliotekaren en gang sa at bibliotekene har tatt på seg store sko for å være en møteplass for alle. Jeg vil gå enda lengre og si at bibliotekene åpner dører og gir alle en stemme.

Fy søren, [Oddmund](#), [Monica](#) og resten av dere i Enebakk. Fy søren, alle bibliotekfolk der ute. Dere gjør en så utrolig stor forskjell. Dere gjør samfunnet vårt bedre.

Det håper jeg blant annet kommer til uttrykk i den nye kulturmeldinga. Det er bibliotekenes tur nå.

2/5

23 2

Likt av oddmundka og andre

m0n1cab Gratulerer med dagen i går! ❤️ Hør teksten på sangene, den første er skrevet av innsatte kvinner ved Bretveit fengsel og forvaring. Musikkpedagogene Bente Mari Mortensen og Venja Ruud Nilsen har utgitt «Toner fra en celle» der de dokumenterer og reflekterer rundt 28 års praksis. Noen av sangene er også med i boken. Vox Humana sang «Man, are you capable og being just?» - skrevet på 1700-tallet av en kvinne som to år senere ble drept for sine meninger. Kandan Jaza holdt foredraget «Voldtekt i krigføring». Og mye mer. For en fantastisk søndag! ❤️❤️❤️

9. mars 2020 · Se oversettelse

1/5

KULTURFAKTOR

LITTERÆR LUNSJ MED
NINA LYKKE OG
BÅRD NANNESTAD

SØNDAG 15. SEPTEMBER KL. 13.00

VERDENS
BOK
DAG
2025

DEN STORE HØYTLESINGSDAGEN 23. APRIL

✕ Innlegget til Nordre Follo kommune

Cecilie Dahl-Jørgensen Pind - Ordfører i Nordre Follo

👍 48 🗨️ 🔄 8

Vestby og Son bibliotek

Noen tall fra Vestby

Antall innbyggere:
20.000

Besøk:

2022: 61.143

2023: 98.556

2024: 120.576

Førstegangslån:

2022: 28.141

2023: 37.665

2024: 42.243

F.v. Tore, Monica, Ylva, Kari,
Linnea, Siri

Til sammen ca. 5,2 årsverk,
inkludert 5-6
assistenter/vikarer med ca. 3%
stilling hver.

Vi jobber bl.a. med:

- Litteratur- og kulturformidling til alle 0-100 år
- Arrangementer i egen regi og i samarbeid med andre.
- Samarbeid med lokale foreninger og andre frivillige (sjakkklubben, slektsforskere, Datahjelpen, lesesirkler mv.)
- Tar imot og formidler til klasser og barnehagegrupper ukentlig
- Sommerles. 30% av Vestbys 1.-7. trinnelever deltar.
- Utvikling og administrasjon av mediesamlingen og digitale tjenester
- Regionale og nasjonale samarbeid
- Markedsføring av tjenestene og aktivitetene

ALF PRØYSEN
HANS NORMANN DAHL

*Snekker Andersen
og Julenissen*

Velkommen til førjulshygge på biblioteket!
Linnea leser Snekker Andersen og Julenissen,
og etterpå blir det dorullnisseverksted!

Barnas lørdag - Jul!

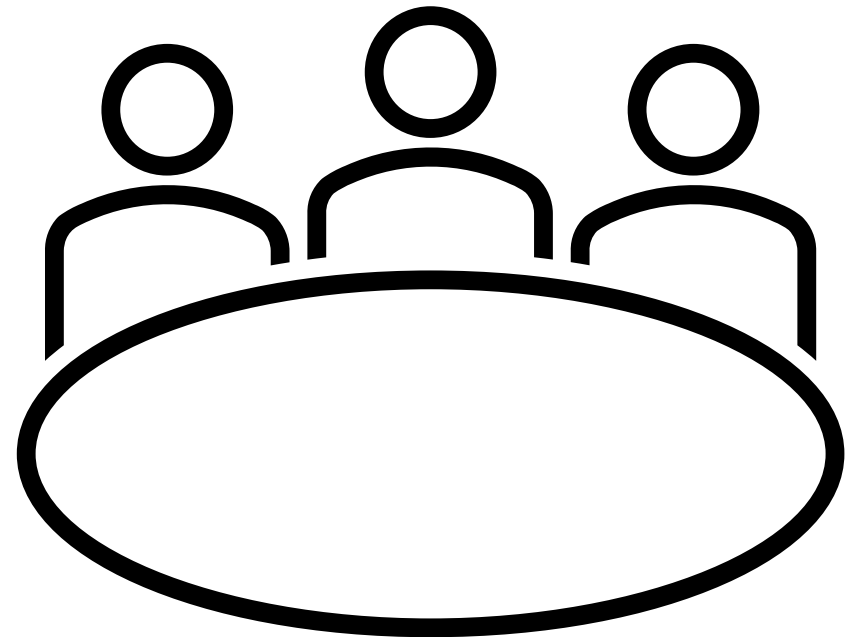
Lørdag 06.12
Fra klokken 12:00

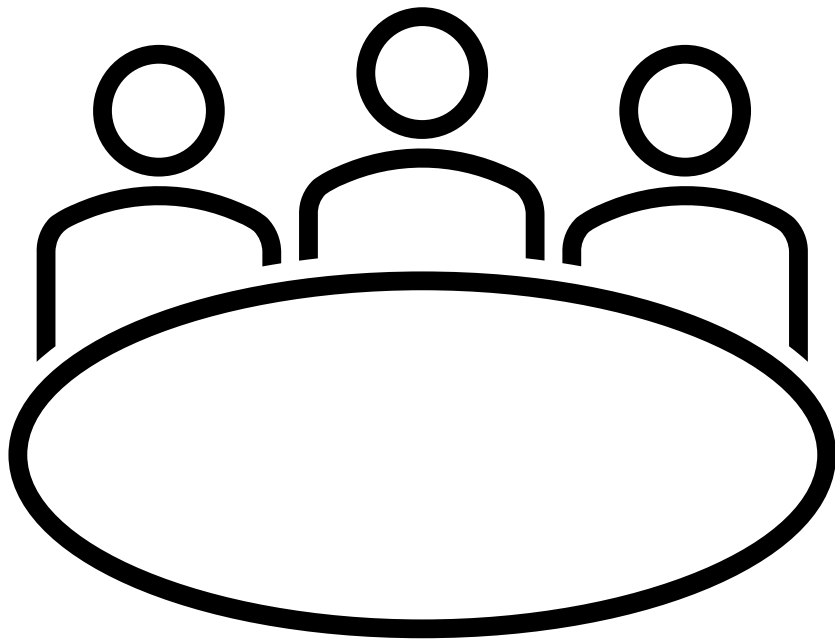

Samtale oppspill

- Har dere en bestemt strategi/plan for hvilke grupper dere ønsker å nå med de forskjellige tilbudene?
- Er arrangementer og programmering koblet til mål i virksomhetsplan/kommuneplan på noe vis?
- Har dere måltall koblet til spesielle bruker/publikumsgrupper?

Spørsmål til videre refleksjon:

- Hva tenker dere om hvordan vi fører statistikk på antall besøk og deltakere på arrangementer?
Kan vi ende opp med at statistikken blir det viktigste?
- Kan ønske om gode besøkstall være med på å begrense publikumsutviklingen?
- Programmerer dere for å nå nye målgrupper eller spiller dere "safe"?

Storbybibliotekundersøkelsen

9 bibliotek samler kunnskap om brukerne

Innlegg på *Publikumsutvikling - hva, hvordan og hvorfor?*

Øystein Reiersen, Bærum bibliotek
Prosjektleder

The screenshot shows a mobile application interface. At the top left, there is a profile icon and the text 'Profil'. The main title is 'Bærum - Sandvika'. Below the title is a blue button labeled 'Start ny telleøkt' with a right-pointing arrow. Underneath is a help button with a question mark icon and the text 'Hvordan teller jeg?'. The section 'Historikk' lists three survey sessions:

Dato og klokkeslett	Varighet	Antall
søndag november 16. 18:58	8 min	5
søndag november 16. 16:56	10 min	14
søndag november 16. 15:00	Varighet	

Bakgrunn

- ▶ To tidligere undersøkelser:
  - ▶ Hvem er de og hvor går de? – brukeratferd i norske storbybibliotek 2007
  - ▶ Hvem er de og hva gjør de? - brukeratferd i norske storbybibliotek 2015
- ▶ Observasjon som metode
- ▶ Fotfulgte tilfeldig utvalgte brukere i en uke i hvert bibliotek
- ▶ Ved utgangen ble brukeren spurt om alder, språk de snakket hjemme og hvor lenge det var siden forrige besøk
- ▶ 2015: 6 hovedbibliotek og 7 filialer – 7345 brukere

Storbybibliotekundersøkelsen 2025

- ▶ Storbybiblioteksjefene bestemte i 2024 at de ønsket en ny undersøkelse
- ▶ Storbybibliotekgruppen består nå av
  - ▶ Deichman
  - ▶ Bergen Offentlige bibliotek
  - ▶ Trondheim folkebibliotek
  - ▶ Sølvberget bibliotek og kulturhus
  - ▶ Bærum bibliotek
  - ▶ Kristiansand folkebibliotek
  - ▶ Drammen bibliotek
  - ▶ Tromsø bibliotek og byarkiv
- ▶ Lillestrømbibliotekene planla en overlappende undersøkelse, og ble inkludert i prosjektet våren 2025

Prosjektorganisasjon

- ▶ Styringsgruppe
  - ▶ Storbybiblioteksjefene ved Jannicke Røgler
- ▶ Prosjektgruppe
  - ▶ Øystein Reiersen (prosjektleder)/Marianne Tveterås, Bærum bibliotek
  - ▶ Ragnhild Elisabeth Holgersen, Deichman
  - ▶ Håkon Hestvik, Sølvberget bibliotek og kulturhus
  - ▶ Jonas Bertelsen Apeland/Anja Mulder Røste, Drammen bibliotek
  - ▶ Elsa Margrete Rasmussen, Bergen Offentlige bibliotek
  - ▶ Synnøve Baustad, Tromsø bibliotek og byarkiv
  - ▶ David Alfsen, Kristiansand bibliotek
  - ▶ Marit Baustad, Trondheim folkebibliotek
  - ▶ Anett Kolstad/Henning Mongstad, Lillestrømbibliotekene
  - ▶ Heidi Kristin Olsen/Michael Preminger, OsloMet

Formål/effektmål

- ▶ Legge til rette for bedre og mer målrettet utvikling av bibliotekene, også tilbudet utenfor bibliotekenes lokaler
- ▶ Utvikle effektiv(e) og gjenbrukbar(e) metoder for å kartlegge brukeradferd og brukerønsker

Resultatmål

- ▶ Levere metodisk god undersøkelse av brukeradferd og brukerønsker i storbybibliotekene, som gir informasjon om bruken av eksisterende bibliotektilbud, **inkludert det som skjer utenfor bibliotekets lokaler**
- ▶ Levere grundige analyser av innsamlede data, inkludert endringer fra undersøkelsen i 2015, som gir grunnlag for bedre og mer målrettet utvikling av bibliotekene
- ▶ Utvikle undersøkelsesmetode(r) som kan gjenbrukes både av storbybibliotek, og av mindre bibliotek
- ▶ Formidle resultatene av storbybibliotekundersøkelsen skriftlig, på nett og i aktuelle fora

Budsjett

Inntekter	
Søknadsbeløp Nasjonalbiblioteket	1 250 000
Sum inntekter	1 250 000
Egeninnsats	
8 prosjektdeltakere a 5 % årsverk	400 000
Metodearbeid Oslo Met (15 % årsverk)	150 000
Gjennomføring (5 % årsverk i 8 bibliotek)	400 000
	950 000
Oppdatert utgiftsbudsjett	
Analyse og elektronisk analyserapport (OsloMet)	533 700
Publisering av spørreundersøkelse i Nettskjema (OsloMet)	10 600
Støtte til dialog og forskningsproduksjon - Andreas Roaldsnes (Bergen kommune)	50 000
Prosjektledelse (10 % årsverk, fordelt over 2 år)	100 000
Vikarer i 9 deltakende bibliotek under gjennomføring (50.000 pr bibliotek)	450 000
Buffer (reiseutgifter, ekstrakostnader, restbeløp til fordeling på 9 bibliotek)	105 700
Sum utgifter	1 250 000

Status milepæler

Prosjektet arbeider etter en milepæl- og aktivitetsplan:

Nr	Milepæl	Ansvar	Frist	Status
M1	Prosjektmidler er bevilget	Nasjonalbiblioteket	1. sept. 2024	Nådd
M2	Metodebeskrivelser og plan for analyse og rapport er ferdige	Prosjektgruppa	15. mars 2025	Nådd
M3	Samarbeidspartner(e) for analyse og rapportering er valgt	Prosjektgruppa	15. april 2025	Nådd
M4	Fokusgrupper og pilot er gjennomført	Prosjektgruppa	1. sept. 2025	Nådd
M5	Metoder er justert etter piloter	Prosjektgruppa	8. okt. 2025	Nådd
M6	TTT-app er ferdig utviklet	Bjørn Kjetil	1. nov. 2025	Nådd
M7	Ansatte og brukere er informert om undersøkelsen	Prosjektgruppa	1. nov 2025	Nådd
M8	TTT er gjennomført	Prosjektgruppa	16. nov. 2025	Nådd
M9	Spørreundersøkelse er gjennomført	Prosjektgruppa	7. des. 2025	Nådd
M10	Analyser av undersøkelsene foreligger i en elektronisk rapport	OsloMet	1. mai 2026	
M11	Sluttseminar er avholdt	Prosjektgruppa	1. juni 2026	
M12	Prosjektrapport er godkjent av Nasjonalbiblioteket	Nasjonalbiblioteket	1. sept. 2026	

Metoder

- ▶ Fokusgrupper
  - ▶ Formål: Kartlegge brukerbehov
  - ▶ 1 gruppe på ca. 8 utvalgte personer i hvert hovedbibliotek
  - ▶ OsloMet har gjennomført intervjuer i alle 9 bibliotek
- ▶ Tverrgående trafikkteiling (TTT)
  - ▶ Formål: Kartlegge brukeradferd
  - ▶ Utviklet på OsloMet av Tord Høivik, videreutviklet av Heidi Kristin Olsen og Jannicke Røgler
- ▶ Brukerundersøkelse
  - ▶ Formål: Kartlegge brukernytte og brukertilfredshet, inkludert meråpent og digitale tjenester
  - ▶ Spørsmål kvalitetssikret av Andreas Roaldsnes, Bergen kommune

Tverrgående trafikktellinger (TTT)

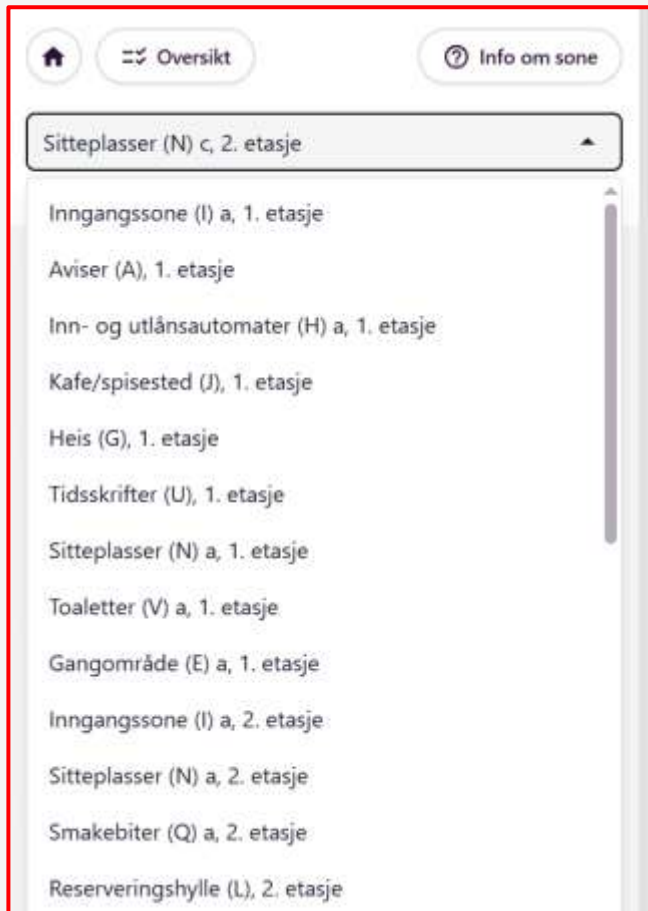
- ▶ TTT – tverrgående trafikktelling – er et instrument – altså et standardisert verktøy – for å kartlegge hvordan brukerne utnytter bibliotekets rom og ressurser. Metoden er utviklet for å samle inn relevant informasjon om lokal (intern) bruk av biblioteket på en enkel og rimelig måte.
- ▶ Bibliotekarere som betjener publikum vet selvsagt mye om alt dette. Men dette er hverdagskunnskap. Den bygger på bibliotekarenes personlige erfaringer og vurderinger, ikke på systematisk innsamling og analyse av data.

Kilde: Bibliotekutvikling.no

App for TTT

- ▶ Selvstendig prosjekt med Bjørn Kjetil Fredriksen som prosjektleder
  - ▶ Bygger på en app utviklet i et studentprosjekt ved OsloMet
  - ▶ Prosjektgruppe: Michael Preminger (OsloMet) og Øystein Reiersen
  - ▶ Tildelte prosjektmidler ble i snaueste laget, appen er langt fra hyllevare
  - ▶ Kode overleveres Rogaland fylkesbibliotek, som har planer å innlemme løsningen i formidlingsløsningen som nå skal anskaffes i regi av Nasjonalbiblioteket

App for TTT (2)

- 29 soner
- 19 aktiviteter
- Etasjer og «delsoner» kompliserte appen i forhold til studentprosjekt

Gjennomføring TTT

- Foregikk i perioden 20. oktober til 16. november
- 8 kommuner og 21 bibliotek deltok
- Telling i en uke (man. – søn.) i hvert bibliotek
- Tellinger med ca. 2 t intervaller i perioden mellom kl. 08.00 og 20.00
- **Totalt 895 tellesesjoner**
- **38.270 personer ble telt**
- **Resultatfil er kvalitetssikret og overlevert OsloMet for analyse**

Brukerundersøkelsen

- ▶ Spørreskjema er utviklet i prosjektet
  - ▶ Noe inspirert av tidligere undersøkelser i Bærum og Lillestrømbibliotekene
  - ▶ Noe inspirert av undersøkelse ved New York Public Library (Libraries & Well-Being, 2024)
  - ▶ Andreas Roaldsnes, Bergen kommune, har stilt opp som konsulent
- ▶ [Spørreskjemaet](#) har 3 deler
  - ▶ Bibliotekbruk
    - ▶ Hvilke bibliotek, frekvens, viktige tilbud (inkl. digitale tilbud og meråpent), tilfredshet
  - ▶ Bibliotekets betydning
    - ▶ Forsøk på å måle praktisk og psykologisk **virkning** av bibliotekbesøk
  - ▶ Generelt
    - ▶ Kjønn, alder, opprinnelse, kommune/postnummer, utdanning, yrkesstatus, boligstatus
- ▶ Digitalt skjema på norsk gir skjevheter som analysen må ta hensyn til

Tiltak for å rekruttere respondenter

1. Lenke til undersøkelsen i nyhetsbrev
2. Melding i app/nettside
3. Legge flyere i alle bøker på reserveringshyllene
4. Nyhetspost på felles kommunale sosiale medier (Viva Engage)
5. Dedikerte folk som spør konkret om deltakelse
  - Premier (Twist) har vært særlig effektivt
6. Nettbrett med undersøkelsen liggende fremme
7. Tekster på kvitteringer og hentemeldinger
8. Informasjon ut til ansatte på Teams og e-post
9. Dele info om undersøkelsen i sosiale medier og på nettsiden
10. Nevne undersøkelsen på arrangementer, blant annet språkkafeer
11. Info på infoskjermer
12. Betalt promotering av annonse i sosiale medier
13. Annonse i lokalaviser

Antall respondenter pr 3. desember

Kommune	Mål	Antall respondenter	Hovedbiblioteket	Filialer med over 50
Oslo	2000	2646	895	79 %
Bergen	1000	1598	670	67 %
Trondheim	800	782	374	25 %
Stavanger	700	789	542	33 %
Bærum	700	997	425	60 %
Kristiansand	600	748	435	29 %
Drammen	500	377	290	0 %
Lillestrøm	500	1221	499	80 %
Tromsø	400	302	256	0 %
Totalt	7200	9460	4386	50 %

Grupper på 315-320 gir feilmargin på 5 % ved 95 % konfidensintervall for våre populasjoner

Krysstabulering reduserer gruppestørrelsene kraftig

Ikke realistisk med stor statistisk kraft for små filialer/lokalbibliotek/bydelsbibliotek

Spørreskjemaet er tilgjengelig til og med søndag 7. desember

Program kl. 14.15-15.15

FREMTIDEN

- Brukerundersøkelser og digitalt dashboard som styringsverktøy - fra prosjektet Folkebiblioteket i lokalsamfunnet v/Henning Mongstad, Lillestrømbibliotekene
- OsloMets metode: dashboard for brukerundersøkelser v/Thomas Sødning, OsloMet
- Vi samler innspill til dashboardløsning og fremtidig (sam)arbeid

Publikumsutvikling: hva, hvorfor og hvordan?

Brukerundersøkelser og digitalt dashboard som styringsverktøy

Fredag 5. desember 2025

Henning Mongstad

Utfordring 1: deling JA, i realiteten NEI?

- Dei siste åra gjennomført fleire brukarundersøkingar i norske bibliotek.
- Mål at metode nyttast av andre, funn delast.
- For dei aller fleste kommunar og bibliotek ikkje mogleg å på eiga hand gjennomføra ei brukarundersøking.

Utfordring 2: samanlikne med seg sjølv JA, samanlikne seg med andre NEI

Dersom undersøking med same spørsmål.

- Svar berre sei noko om aktøren som er avsendar
- Kan sjå tendensar
- Kan samanlikna svar (manuell prosess)
- Utan database - ingen uttrekk, samanlikning

Bakgrunn, prosjekt Lillestrømbibliotekene

- Tilskot frå Nasjonalbiblioteket til eit kunnskapsprosjekt
- Søkt 1,2 mill.
- Innvilga kr 600 000 **Øyremerka prosjekt, ikkje portal**
- Samarbeid med konsulentselskapet Rambøll
- Gjennomført våren 2022, rapport lansert hausten 2022 (før opninga av Lillestrøm bibliotek)

Vegen vidare Lillestrømbibliotekene

- På tide med ny undersøking i Lillestrøm
- Prosjekt storbyundersøking var i gong
Heller ikkje her tenkt på portal
- Velkommen inn
- Søkt tilskot i som del av stort prosjekt Fylkesbiblioteket i samarbeid med OsloMet. **Innvilga.**

Portal, kva er det?

Det er ynskjeleg å utvikla ein digital portal som alle bibliotek enkelt kan «kople seg på».

Portalen skal ha tre hovudfunksjonar:

- Gå i felt med ei felles brukarundersøking
- Samle inn svar
- Samanlikne svar

Kva, sånn egentleg?

- Spørsmål frå storbyundersøkinga
- Svar frå storbyundersøkinga

- Ca 10 pilotprosjekt

- Prosjektleder: Lillestrømbibliotekene v/Henning Mongstad
- Samarbeidspartner: Fylkesbiblioteket v/Kristine Mesgrahl
- Partner: OsloMet v/Thomas Sødning

Vil ein lykkast denne gongen?

Håper det – aldri vore så nære

Spørsmål?

OsloMets metode: dashboard for
brukerundersøkelser

Thomas Sødning
tsodring@oslomet.no

Storbybibliotekundersøkelsen 2025

14 %

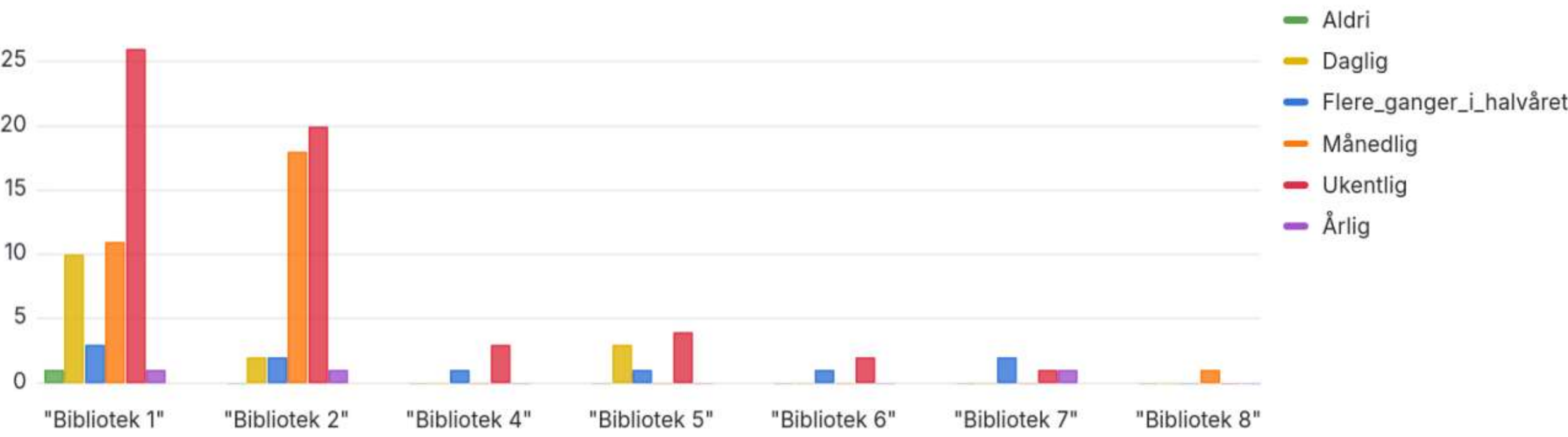
Hvor ofte vil du anslå at du besøker biblioteket fysisk?

- Daglig
- Ukentlig
- Månedlig
- Flere ganger i halvåret
- Årlig
- Sjeldnere enn årlig
- Aldri

Forrige side

Neste side

Hvor ofte vil du anslå at du besøger biblioteket fysisk?

Hva er en dashboard?

- Ofte inndelt i visninger for
  - Operasjonelle
  - Analytiske
  - Strategiske

To opplagte løsninger

- Grafana
  - <https://grafana.com/>
  - Har driftskostnader
- Single Page App (SPA)
  - Hosted på f.eks codeberg.page
  - Bruke grafing med js-rammeverk feks D3.js

SPA

- Gir mer kontroll som kan være nyttig for sammenligninger mellom biblioteker
- «Rapport»-modus
- Liten/ingen driftskostnader
- Løsning tilpasset spørreskjema
  - Bearbeiding av data

SPA

- Fripgromvare og åpenhet
  - Transparens som øker troverdighet
- Mulighet for sammenligning av egne undersøkelser
- Potensielle utfordringer med fritekstfelt

Vi vil gjerne vite hvor fornøyd du er med de tjenestene som er viktigst for deg.

Hvor fornøyd er du med de ansattes kompetanse og tid til å hjelpe?

Svært fornøyd

Fornøyd

Nøytral

Misfornøyd

Svært misfornøyd

Hva er du misfornøyd med?

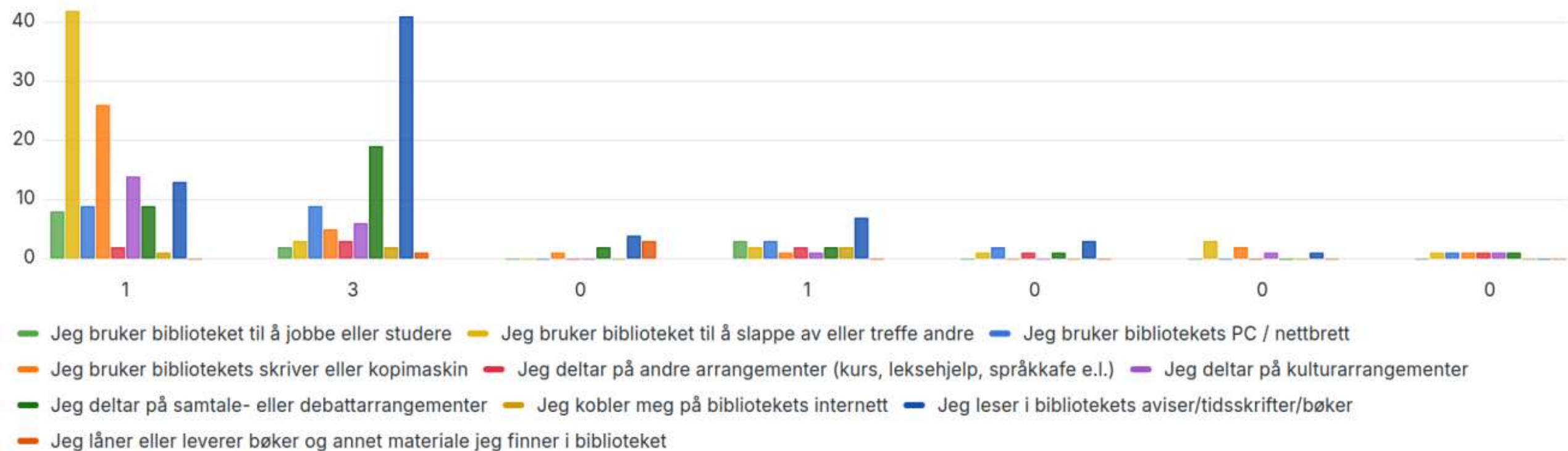
Hvilke av disse alternativene er relevante for at du skal besøke biblioteket?

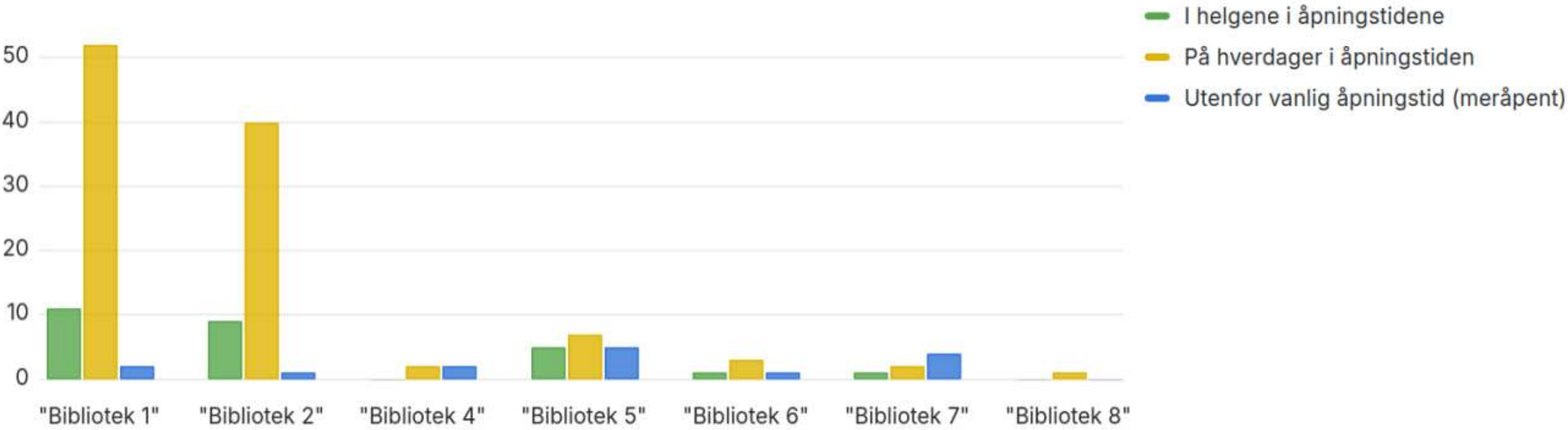
Pleier du å besøke biblioteket alene og/eller sammen med andre?

Hvilke av disse utsagnene beskriver din bibliotekbruk best? Velg de alternativene som du kjenner deg mest igjen i.

Når besøker du biblioteket?

Spørsmålet er hva dere mener?

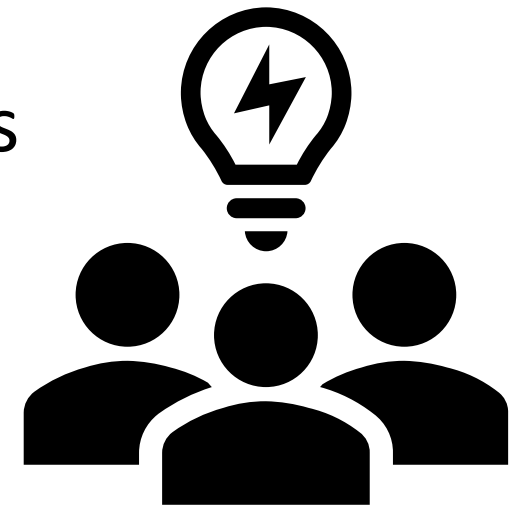
Tidlig i utviklingsfasen og åpen for innspill

Spørsmål

- Bestandighet og tilgjengelighet til data
- Åpne data – ingen personopplysninger
  - Noe kan samles inn og beholdes lokalt
- Mulighet for sammenligninger av undersøkelser

Plenumsrunde: Innspill til dashboardløsning og fremtidig (sam)arbeid

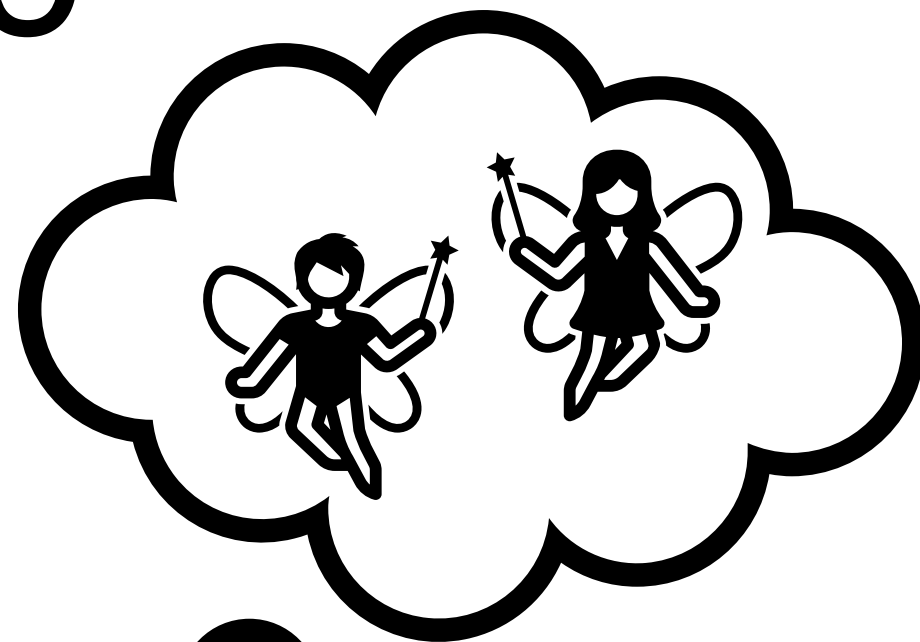
- Hva ønsker du fra et dashboard?
  - Hva er det viktigst for deg å kunne se og analysere?
- Hva trenger du for å kunne gjennomføre brukerundersøkelser i ditt bibliotek?
- Hvordan passer brukerundersøkelser inn i deres arbeid med publikumsutvikling?

Drømmescenario

Tenk deg fem år frem i tid og alt du har lyst til å få til har gått i oppfyllelse:

- Hva har biblioteket ditt gjort for å sikre at alle innbyggerne føler seg velkommen og vil delta?
- Hvilke tilbud finnes i biblioteket da?

Takk for i dag!

- Vi vil gjerne ha din tilbakemelding på dagens arrangement

Skann koden får komme direkte til skjema (blir også sendt til deg på e-post)

